

HITLERIS KALBEJOSI SU LAVALIU IR FRANKU

PLANUOJA PAVYTI PETAINĄ

Stengiasi įveikti karan ispanus ir francuzus

Hitleris atvažiuo į Ispaniją pasimatyti su generolu Franko. Jiedu vakar susitiko San Sebastian mieste. Abiejų kraštų diktatorių lydejo užsienio reikalų ministrai.

Ligi šiam metui oficialiai nepasikeitęs pasikalbėjimo temos. Visi spėlioja, jog diktatoriai tarėsi karo reikalais. Pasikalbėjimas tęsėsi dvi valandas. Spaudos atstovams buvo pranešta, kad diktatoriai dar kartą mano susitikti.

Užsienio laikraštininkams pavyko sužinoti, jog Hitleris pareikalavo iš Franko paskelbti karą anglams ir paimti Gibraltarą. Franko jam išaiškino, jog ispanų kariuomenė negalės imtis tokio žygio, pagaliau ir visa ispanų tauta nenori naujo karo. Hitleris pasižadėjo Gibraltarą paimti vokiečių kariuomenės jėgomis.

Iš Lisabono ateina žinios, kad vokiečių kariuomenės vienetai jau randasi Ispanijoje. Vokiečių kareiviai važiuoja nuo francuzų sienos į pietus. Dalis motorizuotų vokiečių kariuomenės jau atvyko į Madridą.

Hitleris tvirtina Ispanijos diktatoriui, jog britų imperiją bus puolama Azijoje ir Europoje.

Franko sutinka Hitlerį

MADRIDAS, Ispanija, spalio 23 d. — Pranešama, kad generolas Francisco Franko išvažiavo į San Sebastianą. Ten jis mano susitikti su Hitleriu, kuris specialiai atvažiuo aptarti karo politikos reikalus. Franko lydi užsienio reikalų ministras Suner, o Hitleris atvažiuoja su Ribbentropu.

Vokiečių valstybės vyrai nori įtikinti ispanus apie reikalingą keisti užsienio politiką. Slaptos vokiečių policijos viršininkas, Himmleris, praėjus savaitę atvyko į Ispaniją ir paruošė Hitlerio kelionę. Himmleris paliko daug vokiškų šnipų, kurie daboją, kad ispanai nepasikėsintų prieš Hitlerio gyvybę.

Didina miliciją

WASHINGTON, D. C., spalio 23 d. — Visi nacionalinės gvardijos karininkai stengiasi papildyti mobilizuotų gvardijos kariuomenės vietas. Stengiamasi sudaryti vietos miliciją iš 125,000 vyrų.

Naujai užsirašiusius milicininkus mankštins nemobilizuoti nacionalinės gvardijos kareiviai ir praeito karo karininkai. Prezidentas pasirašė įsakymą, kuriuo leidžiama naudotis kariuomenės sandėliuose esančiais ginklais naujai užsirašiusiems vyrams mokytis.

Grįžta Kennedy

WASHINGTON, D. C., spalio 23 d. — Joseph Kennedy, Amerikos ambasadorius Londone, transatlantiniu orlaiviu grįžta į Ameriką. Jis pareiškė, kad jokių būdu daugiau nebemanoma grįžti į Angliją. Kennedy labai nepatenkintas Roosevelt

poj vienu ir tuo pačiu metu. Japonai ruošiasi pulti britus dėl Burma vieškelio atidarymo.

Hitleris, pravažiuodamas pro Francuziją, pasimatė su francuzų vicepremieru Lavalu. Vokiečiai tvirtina, kad jie nėra pasiryžę okupuoti pasilikusią Francuzijos dalį. Hitleris nori rasti būdą geruju sugyventi su francuzais.

Šveicarijos diplomatiniai slouksniai tvirtina, kad Laval planuoja visiškai pašalinti Petainą. Lavalį palaiko užsienio reikalų ministras ir karo laivyno admiralas, ministras Darlan. Petain sužinka nusileisti Hitleriui, bet jis nenori skelbti karo britams. Tuo tarpu Laval, Baudouin ir Darlan nori skelbti karą Anglijai.

Jeigu Francuzija duos diktatoriui pasilikusį karo laivyną, tai Hitleris prižadėjo "per daug neskriausti" francuzų. Jis francuzams žada duoti britų kolonijas, kurių dar neužkariavo.

Hitleris nori pradėti pulti britų imperiją prieš Amerikos prezidento rinkimus. Jis nori nugązdinti Amerikos gyventojus, kad tuo būdu amerikiečiai išrinktų diktatoriui palankesnę žmogų.

tu, nes pastarasis visai nekreipė jokio dėmesio į Kennedy nurodymus.

Kennedy yra didelis pesimistas ir visą laiką skelbė, jog reikiama taikytis su diktatoriais. Kennedy pyksta, kad Rooseveltas klausia daugiau Bullitt, negu jo patarimų užsienio politikos reikalais. Kennedy kalbės prieš Rooseveltą.

Skraidančios tvirtovės

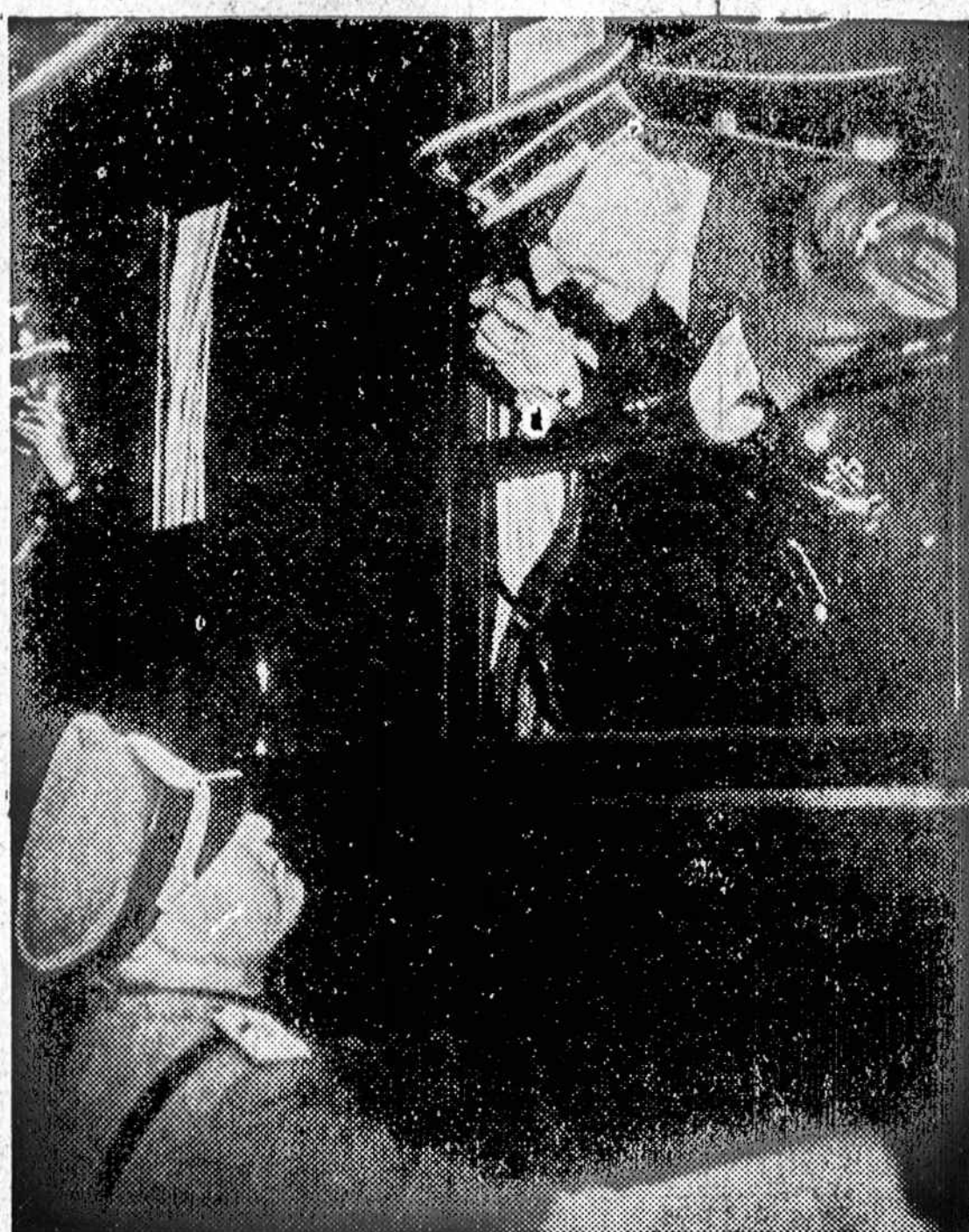
WASHINGTON, D. C., spalio 23 d. — Amerikos kariuomenės šandien gavo pirmas naujas "skraidančias tvirtoves". Šie lėktuvai buvo užsakyti šių metų balandžio mėnesį.

Karo departamentas įsakė padaryti kai kuriuos naujus pakeitimus statymo metu. Departamentas norėjo įvesti naujus pagerinimus, kuriuos patyrė Europos karo metu. "Skraidančios tvirtovės" skaitosi patalios stipriausias karo lėktuvais visame pasaulyje. Tokių lėktuvų nėra nei vienoje valstybėje. Pasakojama, kad britai gaus kelias naujas pastatytas tokias "tvirtoves".

Turkai nebijo

STAMBULAS, Turkija, spalio 23 d. — Turkų spauda šandien iš naujo perspėjo vokiečius. Jeigu Vokietija mano, rašo laikraščiai, vykti į Egiptą per Turkiją, tai privalo žinoti, kad turkai laisvai neleis kariuomenei keliauti per savo teritoriją. Turkai skelbs vokiečiams karą ir kariaus geriau, negu francuzai arba olandai.

Šiuo reikalu Turkija jau padarė nutarimą ir laiku vokiečiams perspėjo. Turkai nebus užklupti iš netyčių ir vokiečiai privalo žinoti kas jų laukia.

Hitleris laiko pasitarimą su Mussolini.

Žingsnis atgal

TOKIO, Japonija, spalio 23 d. — Japonų vyriausybė informavo britų ambasadorių, jog italų ir vokiečių sutartį yra vienas paragrafas, kuris turi labai didelės svarbos. Sutartį sakoma, kad kiekviena valstybė pati turės nuspręsti kada ji privalo stoti karan, jeigu Amerika būtų karan įvelta.

Tvirtina, kad japonai privals Amerikai skelbti karą, jeigu Amerika kariaus su Vokietija ar Italija, bet sako, kad japonai turės nuspręsti kada ji karą privals paskelbti. Nei Hitleris, nei Mussolini negali nustatyti laiko.

66,000 tarnauja aviacijoj

NEW YORK, N. Y., spalio 23 d. — Generolas Arnold, aviacijos korpuso viršininkas, paskelbė, kad Amerikos aviacijos jėgos žymiai padidėjo. Praeitais metais karo aviacijoj tarnavo 1,800 karininkų ir 18,000 kareivių. Šandien karo aviacijoj jau tarnauja 6,000 karininkų ir 60,000 kareivių.

Generolas pridėjo, kad ateinančiais metais karo aviacija bus dvigubai padidinta. Aviacijos pramonė darbininkų skaičius taip pat padidėjo. Praeitais metais dirbo tik 25,000 darbininkų, o dabar dirba 125,000.

Willkie prakiš

PRINCETON, N. J., spalio 23 d. — Viešosios Nuomonės Institutas paskelbė labai įdomias žinias apie amerikiečių nuomonę prezidento kandidatų reikalais. Sako, kad šandien Rooseveltas gaus 55% balsuotojų nuosimėčius. Jeigu ne karas, tai tada Willkie gautų 55%.

Amerikos gyventojai įsitikinę, kad karo metu Rooseveltas mokės geriau saugoti Amerikos gyventojų gerovę. Jeigu pasaulyje karo nebūtų, tai daugelis nebalsuotų už Rooseveltą, todėl, kad jis jau kandidatuoja trečią kartą.

Ardo pramonę

LONDONAS, Anglija, spalio 23 d. — Karo vadovybė paskelbė, kad nuolatinis anglų karo aviacijos bombardavimas išardė 20% vokiečių pramonės. Anglai bombardavo visus svarbesnius vokiečių pramonės centrus. Kiekvieną kartą stengėsi pataikyti į karo fabrikas. Paskelbtas anglų planas rodo, kad jų orlaiviai pasiekė pačius toliausius vokiečių užkampius ir bombardavo ten paslėptas fabrikas.

Vokiečiai patys pripažįsta, kad Hamburgas tiek nukentėjo, jog reikia galvoti apie visišką miesto atstatymą. Anglai visiškai sugriovė uostą ir laivų statybos dirbtuves.

Instrukcijos naujų komisijoms

WASHINGTON, D. C., spalio 23 d. — Karo departamentas išleido knygą, kurioje nurodo, kaip privals elgtis naujų sveikata tikrinantieji gydytojai. Visi paimti kareiviai turės turėti geras akis ir palyginamai gerą klausą. Privals turėti gerą širdį ir turėti pakankamai sveiką protą, kad galėtų atlikti karininkų nurodymus ir mokėti apsisaugoti pavojaus valandomis.

Gydytojai privals žiūrėti, kad nuo kareiviavimo prievolių neišsiskytų sveiki vyrai. Taip pat negalės priimti kariuomenės ligotų, kurie stengiasi slėpti savo sveikatos trūkumus.

Kova dėl orlaivių

WASHINGTON, D. C., spalio 23 d. — Vyriausybė stengiasi atgauti orlaivius, kuriuos orlaivių bendrovės buvo pardavusios kitoms valstybėms. Su laikyta 110 orlaivių, kurie buvo parduoti švedijos vyriausybei. Prezidentas įsakė užmokesti visus švedų vyriausybės išleistus pinigus. Šie orlaiviai gali būti Framingdale dirbtuvėse.

Taip pat tartasi su francuzų ambasadorium dėl 100 orlaivių, kurie gali būti Martinikos saloje.

Komunistai neša fašizmą

SANTIAGO, Čilė, spalio 23 d. — Komunistai, vietos nacių padėdami, pradėjo organizuoti savo rušies kariuomenę. Čilės vyriausybė leido komunistams laisvai veikti, bet ji uždraudė organizuoti kovos būrius. Ne tik komunistai, bet niekas neturi teisės panašią organizaciją turėti Čilėje.

Krašto politikos reikalai taip toli nuėjo, kad kai kurie demokratiški ministrai buvo priversti atsistatydinti. Dešinieji, dangstydamiesi komunistų tuščiais grasinimais, pradėjo organizuoti perversmą. Fašistai organizuoja demonstracijas, o komunistai jiems padeda kelti nerimą.

Japonai aiškinasi

TOKIO, Japonija, spalio 23 d. — Japonų užsienio reikalų ministerija pasikvietė Amerikos ambasadorių naujiems pasikalbėjimams. Viceministeris ilgai kalbėjosi su ambasadorium Grew. Pasakojama, kad buvo tartasi orlaiviams reikalingo benzino reikalais.

Japonai norėjo gauti orlaiviams benzino olandų Indijoje, bet Amerikos pirkkliai jiems sutrukdė visą reikalą. Be Amerikos ir Indijos benzino, sustoja visa Japonijos karo mašina ir gali niekais nueiti visi ligi šiam metui padaryti nukariaiimai. Japonai tuo reikalu labai susirupinę.

Prašo taikos

HONGKONG, Kinija, spalio 23 d. — Japonų vyriausybė deda pastangas galimai greičiau susitaikyti su kiniečiais. Japonai kelis kartus buvo pasiūlyę derėtis dėl taikos, bet kiniečiai kiekvieną kartą atmesdavo japonų pasiūlymus.

Paskutiniu metu japonai padarė labai didelius nusileidimus, bet ir ši kartą Čankaišekas jų pasiūlymus atmetė. Japonai žadėjo atitraukti savo kariuomenę iš kai kurių provincijų, jeigu kiniečiai pasirašys taikos sąlygas. Čankaišekas atsakė, jis visai nemano pradėti kalbų derybų reikalui, kol japonai neatitrauks savo kariuomenės iš visos Kinijos. Jeigu atšauks kariuomenę, tada galima pradėti kalbėti apie taiką.

Italų "laimėjimas"

ROMA, Italija, spalio 23 d. — Italų karo vadovybė pakartotinai skelbia apie didelį "laimėjimą" juroj. Italų karo laivai, sako, paskandino 6 didelius anglų keleivinius laivus, kuriais buvo vežami kareiviai į Egiptą. Anglai vežė 22,000 kareivių savo pozicijoms sustiprinti. Tuo tarpu anglai tvirtina, kad italai nepadarė britams jokių nuostolių. Anglai nuskandino italų karo laivą Nollą.

loje. Francuzai tvirtina, kad dėl šių orlaivių reikia tartis su vokiečiais. Vėliau pasakė, kad galima bus surasti bendrą kalbą šiuo reikalu.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Rumunijos diplomatai paskelbė, kad jie turi tikrų žinių, jog Ispanija netrukus pareikalos sugrąžinti Gibraltarą ir paskelbs karą Anglijai.

— Amerikos vyriausybė įteikė italams protestą dėl Amerikos pielių benzino atsargos bombardavimo Persijos įlankoj.

— Meksikos vyriausybė uždraudė išvežti gyvsidabį į Vokietiją.

— Petain vyriausybės ministrai paskelbė, kad netrukus bus pasirašyta taika su Vokietija.

— Kanados vyriausybė nutarė kariuomenėje įvesti pačių (ski) batalionus.

— Vokiečiai labai smarkiai bombardavo Londoną. Bombas mėtė iš didelės aukštos ir gyventojų kvartaluose.

— Anglų vyriausybė sutinka duoti Amerikai naujas karo bazes Pacifike.

— Amerikos užsienio departamentas pareikalavo iš francuzų vyriausybės pasakyti savo nusistatymą Anglijos atžvilgiu.

— Dėl blogo oro anglų lėktuvai negalėjo bombarduoti tolimųjų Vokietijos miestų.

— Prezidentas Rooseveltas vakar vakare pasakė pirmą prezidento rinkimų kampanijos kalbą. Klausė labai didelę žmonių minia. Rooseveltas paneigė daugelį melagingų respublikonų išmislių.

— Rooseveltas pareiškė, kad dabartinė vyriausybė nepadarė jokios sutarties, nepasirašė jokio pakto, nedavė jokio pasižadėjimo eiti į karą su bet kokia svetima valstybe.

— Butler, britų užsienio reikalų viceministras, pareiškė parlamento atstovams, kad su Petain vyriausybe bus kitaip elgiamasi, jei pasikartos Gibraltarų bombardavimas.

Suimtas Karolis

SEVILJA, Ispanija, spalio 23 d. — Sevilijos policijos vadovas vakar pranešė buvusiam Rumunijos karaliui, kad jis gavas įsakymą areštuoti karaliaus žmoną Magdą Lupescų ir artimą karaliaus bendradarbį Urdareanu. Pats Karolis taip pat skaitomas areštuotu. Policininkas vis dėlto jam leido išeiti į miestą, jeigu jis turėtų kokį reikalą. Areštuotieji laikomi viešbutyje. Aplinkui viešbutį sustiprintos sargybos.

Vėliau Karolį aplankė Sevilijos gubernatorius ir pranešė, kad jis turės persikelti į Granadą. Gubernatorius jį informavo, jog dabartinė Rumunijos vyriausybė pareikalavo sugrąžinti Karoliaus žmoną ir jį patį. Rumunai nori karalių atiduoti teismui. Tvirtinama, kad karalius labai blogai jautėsi, kai jam buvo pranešta žinia apie areštą.

Derybos nepavyko

TOKIO, Japonija, spalio 23 d. — Tokio laikraščiai šandien pripažįsta, kad japonų prekybos misija nesustarė su olandais dėl žibalo. Laikraščiai sako, kad ši reikalą turi išspręsti karo jėga. Japonai kaltina britus ir amerikiečius dėl nepasisekimo. Amerikos ir Anglijos pirkkliai bei diplomatai išardė visus japonų planus.

Japonai įsitikinę, kad visai neverta leisti laiko deryboms su olandais, nes visus japonų planus išardys amerikiečiai. Pirmą reikią susitarti su Amerika žibalo ir kitais reikalais.

Ginsim visą žemyną

BALTIMORE, spalio 23 d. — Sumner Welles, kalbėdamas skelbimų klube, pasakė, kad mes privalome rūpintis ne vien tik šiuo Suvienytų Amerikos valstybių apsauga, bet privalome sugebėti atmušti priešus iš visų pusių ir šiaurės Amerikos valstybių.

Panamos kanalas negali būti saugus, jeigu aplinkinės valstybės nebus apsaugotos. Suvienytos valstybės negali saugiai jaustis, jeigu musų kaimynai saugiai nesijaus. Turime dėti visas pastangas gerai sugyventi su visomis Amerikos valstybėmis ir susirūpinti jų apsauga.

Keistas liginis

KANSAS CITY, Mo., spalio 23 d. — Pranešama, kad čia bandė nusižudyti buvusi kino aktorė. Ji norėjo nusižudyti, bet kai nuodus išgėrė, tai pakeitė savo nusistatymą, tada ji vėl panoro gyventi. Policininkas ją nuvežė ligoninėn ir gydytojai tikisi išgelbėti ją nuo mirties.

Pasirodo, kad ši 34 metų aktorė jau žudosi 34 kartą. Ji šoko kelis kartus nuo tiltų, krito į vandenį, gulė po traukiniais, tyčia pakliudavo po gatvėkariais, bet vis negalėdavo nusižudyti. Ji serga keista liga, kurios gydytojai dar neišaiškino. Tvirtinama, kad visi savižudžiai yra ligoti žmonės.

Apsaugos bailonai

LONDONAS, Anglija, spalio 23 d. — Praeitą metą, kai pirmą kartą virš Londono pakilo apsaugos bailonai, visi britai juokėsi. Atrodė, kad bailonai yra labai gera apsauga. Vokiečių orlaiviai negali per daug žemai nusileisti. Tai yra labai svarbu, nes per daug žemai nusileidus orlaivį ir priešlėktuvinė patranka nerai pataikyti. Šandien visi britai didžiuojasi priešlėktuviniais bailonais.

Chicago ir apylinkė federatio oro biuras šiai dienai praneša:

Giedra. Saulė teka 6:12 v. r., leidžiasi 4:57 v. v.

Clevelando ir Ohio Žinios

SLA reikalais. — Gembleriaimo klubai. — Padidino dirbtuvę. — Jubiliejinis parengimas. — Komunistų agitatoriai. — Naujiems nariams įvesdinti vakaras. — Rengiasi važiuoti į Pittsburghą. — Susirupino pilietybės popieriais.

Gal nebūtų reikalo apie SLA reikalus pašalinėje spaudoje rašyti, o gal būtų ir labai svarbu, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje reikalus seka labai plati lietuvių visuomenė ir plačiai apie tai kalba. Mes vis kreipiamės į pašalinę spaudą su reikalais, kada ieškome naujų narių, tai todėl yra svarbu ir apie kitišką veiklą pranešti.

Prieš SLA seimą, įvykusį Chicagoje pėreito birželio mėnesį buvo kilę labai daug įvairių piktnių, įvairių šmeižtų viena, prieš kitą. Bet tai buvo prieš

seimą, prieš rinkimus, ir įvairios grupės norėjo savotiškai reikalus tvarkyti. Vieni varė švarią agitaciją, o antri purviną. Visa tai būtų galima pamiršti ir stoti prie konstruktyvaus organizacijos darbo.

Bet štai ir vėl iš paties vidaus pradėjo ritulį sukli ir smala virti. Tuoj po Pild. Tarybos suvažiavimo organo redaktorius p. Jurgelionis aprašė, kad vienas atvažiuo susiraukęs, kitas per daug užsimastęs, — na, taip sau ir nuplėšė visų Pild. Tarybos narių paveikslus. Labiausiai užkrito dantis ant p. J. K. Mazuknos, vice-prezidento. Ir tik todėl, kad tas žmogus nėra linkęs pagal Jurgelionio muziką šokti.

Na, o Jurgelionio pastabas tuoj lautinė spauda pasigavo ir ėmė tas pačias stygas skambinti. Mat, vis randa būdą susivienijimui pakenkti, tai ir šios progos nepraleido.

Dabar jau ir mūsų kolonijos

garsioji SLA 14 kuopa išdrožė savo rezoluciją prieš broį Mazukną. Rezolucija tai po "Tėvyne" spalio 11 dieną. Pasirašyta viso sleito, kurį sudaro pasiūdinę geri lietuvių tautos sargai. Well, kaip ten bebūtų su pasirašiusiais ir rezolucijos gamintojais, bet ar tai yra praktiška paduoti tokis pasiūlymas, kad reikia ne vien Mazukną pašalinti iš Tarybos vietos, bet ir iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Jie pareiškia, kad penktos kolumnos žmogui neturi būti vietos Susivienijime. Čia, broliai, tai jau kalbama daugiau ir plačiau, negu federalė valdžia apie tokius rekalus kalba.

Federalė valdžia žmogaus neprikabina prie penktos kolumnos, kol jis nėra tikrai susikaltęs ir kol tikrų įrodymų nėra. Ir apie tai tik valdžia tegali spręsti ir pabaudą uždėti. Tokie pareiškimai, tokie primetimai gali ir labai sunkiai atsiliepti. Gal kuopos, kol nepasinaisina tokių rezolucijų, turėtų gana rimtai pagalvoti.

Dabar būtų gerai išgirsti, ką šimtai kitų kuopų darys. Ar mes vis leisime organizaciją ardyti. Ar mes pritarsime ir tyčsime, kada mūsų organo redaktorius tokius šmeižtus skelbia? Na, ir ką gero tai gali atnešti organizacijai? Dabar vėl pradėjome naują vajų. Pradėjome ieškoti naujų narių. Na, ir štai kokius raštus ir garsinimus mes galime visuomenei pateikti apie SLA. Naujiems prospektams reikia parodyti ir duoti pasiskaityti organą. O žmogus visokių šmeižtų pasiskaitęs jau nebeporai n kalbėti apie organizaciją. Mano manymu, tas viskas turėtų pasiliauti ir kelias tam turėtų būti užkirstas. Susivienijimui tai neatneš nieko gero.

Clevelando priemiestyje randasi trys klubai, kuriuose eina atviras gembleriaivimas. Ten yra pristatyta įvairių piniginių mašinų ir šiaip visokiais būdais yra lošiama iš pinigų. Apyvarta daroma šimtais tukstančių dolerių. Tie klubai laisnių neturi, todėl kad šioj valstijoj įstatymas draudžia juos laikyti. Tačiau viskas yra varoma su apskričio šerifo žinia. Na ir tokis biznis yra varomas per eilę metų. Bet visgi, kai rinkimai užcina, tai ir tie dalykai lieka pakeliami. Ešančio šerifo oponentai vis tą iškelia į aikštę. Taigi ir dabartiniū laikų prieš rinkimus kilo nemažas skandalas, ir klubai liko laikinai uždaryti, kol rinkimai praeis ateinanti mėnesį. Butų daug geriau, ir daug mažiau skandalo kiltų, jeigu tokie klubai būtų legaliskai užlaikomi. Visi žino, kad lošimo negalima sulaukyti, nežiurint, kokis įstatymas būtų, taip kaip prohibicijos įstatymas nebuvo galima įgyvendinti. Jeigu tokie klubai būtų laisniuoti ir valdžios prižiurimi, tai būtų ir teisingiau varomi. O juos panaikinti tai nėra jokios vilties, bet tik duoda progos politikieriams prieš rinkimus daugiau pasiskandalinti.

Bažnytinis choras rengiasi prie dviejų aktų operetės, kuri bus pristatyta lapkričio 3 dieną bažnytinėje salėje. Kiek teko nugirsti, tai choras rengiasi gana rupestingai ir kviečia visus atsilankyti.

Chase Brass & Copper Co. praneša, kad padidins savo dirbtuvę ir praplatus bižnį. Žinoma, kad paims ir darbininkų daugiau. Minėta dirbtuvė randasi Clevelando priemiestyje, Euclid, Ohio.

Spalio 20 dieną "Dirva" buvo rurengusi savo jubiliejinį parengimą. Publikos atsilankė ne daugiausia.

Mūsų kolonijoj komunistų agitatoriai stipriai agituoja už

Stalino tvarką Lietuvoje. Tačiau jie patys bijosi ten važiuoti. Teko su viena karštu komunistu pasikalbėti, ir štai ką jis pasakė: girdi, dabar važiuoti į Lietuvą pavojinga. Užklausus, kodėl jis taip mano, jis man atsakė, jog mes Staliną mylime, bet nežinome, ką jis mano. Reikia, jie bijosi, kad parvažiavę į Lietuvą nepatektų į cypę už kokių nusikaltimų. Mat, sako, kad dabar kalėjimai tušti, tai greitai laiku jie vėl turės būti pripildyti.

SLA 136 ir 352 kuopos rengiasi vakarui, kuriame bus įvesdinti nauji nariai, kurie prisirašė per Antrą Pažangos Vajų Komisiją mano, kad tai bus labai šaunus parengimas. Lai kas dar nenustatytas, bet įvyks netrukus.

Kai kurie clevelandiečiai rengiasi važiuoti į Pittsburghą spalio 20 d. Mat, ten yra rengiamas SLA trečio apskričio šaunus bankietas. Jei oras leis, tai gal clevelandiečiai ir aplankys savo kaimynus.

Piliečių biuras praneša, kad labai daug ateivių susirupino pilietiška popieriais. Sako, kad ateina tokių, kurie Amerikoje išgyvenę apie 50 metų ir dar pirmą kartą bando popierius gauti. Mat, registravimas pasiskatino.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

KORESPONDENCIJOS

Grand Rapids, Mich.

Šį sekmadienį, spalio mėn. 27 d., Grand Rapids lietuvių turės progos išgirsti naujausias ir teisingiausias žinias iš Lietuvos ir apie Lietuvą: kalbės Lietuvos konsulas P. Daužvardis ir neseniai iš Lietuvos atvykęs Dr. P. Vileišis. Jų kalbos, nėra abejonės, bus žingeidžios ir turiningos: abu prelegentai yra geri kalbėtojai ir turi didelius bagažus žinių, kurios yra palmtos iš lietuviškųjų ir tikrųjų šaltinių.

Prakalbas rengia sudėtinis organizacijų komitetas. Prakalbos bus šv. Jurgio Draugijos salėje, 1513 Quarry Ave., ateinanti sekmadienį, spalio (Oct.) 27 d., 7:30 val. vak.

Susirinkime, Grand Rapids ir apylinkės lietuvių, išlausykime svarbių kalbų, gražų programą, ir priimkime rezoliucijas Lietuvos reikalais.

B. K. N.

Paskyrė lietuvių karo aviaciją

PHILADELPHIA, Pa. — Šiandienomis U. S. karo aviacija priėmė į tarnybą su antro leitenanto laipsniu jauną vietos lietuvių, George S. Dambruską, street. Jaunuolis yra 23 metų gyvenantį adresu 5010 Tuip amžiaus.

LSS VI Apskričio konferencija

Lietuvių Socialistų Sąjungos VI Apskričio konferencija įvyks spalio 27 d. 11 val. ryto, 253 Broadway, So. Boston, Mass., "Keleivio" name. Todėl socialistų kuopos, priklausančios VI apskričiai, išrinkite skaitlingas delegacijas į metinę konferenciją. Taipgi nesivėluokite atvykti, nes posėdis prasidės paskirtu laiku. Lietuvių Darbininkų Draugijos kuopos taipgi prisiųskite savo delegacijas viršminėtą konferenciją. Dienotvarkis bus pusėtinai ilgas ir įdomus, ir juo daugiau dalytų, juo daugiau proto, daugiau minčių. Kadangi pats gyvenimo bėgis socialistų pozicijos teisingumą patvirtina kas sykis vis daugiau ir daugiau, todėl mes kaip to idėjos skleidėjai turime sunaudoti visas galimas progas. Pasvėre praeties darbuotę, nustatysme ateičiai ve kimo gaires. Atėjus žiemos sezonui, visi stokime į darbą, ir tie visi veikimo būdai bus svarstomi metinėje socialistų konferencijoj.

Lietuvių Socialistų Sąjungos VI Apskričio sekretorius P. Krūčs.

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaiciavimas
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagarbinimus finansuojame, nereikia imokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

EGG \$6.00
NUT \$6.00
LUMP \$6.25
MINE RUN \$5.75
STOKER Screenings \$5.25
PIRKIT DABAR! — SAUKITE
DIENA AR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

PASKOLOS

Ant Real Estate
4 1/2%
1-mų ir 2-ry morgičių
Peters Bros. and Co.
1617 WEST 47th STREET

IT'S THRIFTY to use Gypsy

TINTS AND DYES
For just a few pennies you can renew draperies, linens, lingerie, etc. 24 smart shades. "Dip to tint — Boil to dye!"
10c 3 už 25c
AT ALL DRUG AND NOTION COUNTERS

Phone Virginia 9780
Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN Prop.
Svetaiame renduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems parengimams.
2417-19 WEST 43RD STREET
Chicago, Ill.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom fornicus, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atnige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienu spulką, gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Vardas
Adresas
Miestas
Valstija

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nušimti Nuo 1 Dienos
Turtas virš \$5,500,000.00
Atsargos fondas virš \$400,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
Tel. VIRginia 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

MADOS

NAMIE DEVĖTI SUKNELĖS.
No. 4454—sukirptos mieros 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48.
No. 4368—sukirptos mieros 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48.

Norint gauti vieną ar daugiau virš būrodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakyamu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienu Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.....
Mieros per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Serve him Monarch Beer instead

KADA gyvenimo draugas pradeda per daug priekabauti apie gamintus valgius, asaros nepagelbės. Jų vietoj jam pasiūlyk bonką Chicago's Own Monarch Alus. Jis jį pagėms — bet turėkite gana maisto rezervę.

Monarch Alus yra nuostabus apetito atgaivintojas — tikrai puikus alus. Nereikia nei alaus meistrų buti kad tą suprasti. Mes patenkinti kada jūs mėginate kitų gamybų alus, jei jūs pamėginsite ir Monarch. Palyginkite jį su bet kitu alumi kurį jūs mėgstate ir

Lai Jusų Skonis Sprendžia
Atminkit—nėra puikescio alaus už tą gamintą čia pat Chicagoje. Bukite ištikimi savai apylinkei.

Prekiaukite Pas Tuos, Kurie Garsinasi "Naujienuose"

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitel	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

P pinigų reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Kongresas ir prezidentas

Rinkimų kampanijos metu visi labai daug girdi apie kandidatus ir J. V. prezidentus. Bet prezidentas nėra visa valdžia. Jisai vykdo įstatymus. O įstatymus leidžia kongresas, kuris susideda iš dviejų rūmų — atstovų buto ir senato.

Lapkričio 5 d. Amerikos piliečiai rinks visus atstovų buto narius, bet senatorių bus renkama tikrai trečia dalis; kiti du trečdaliai pasiliks senieji.

J. V. kongrese iki šiol milžinišką daugumą turėjo, abejuose rūmuose, demokratai. Jeigu republikonai laimėtų rinkimus, tai atstovų butas, gal but, patektų po republikonų partijos kontrole. Bet senate republikonai gali laimėti tikrai dalį vietų. Senato dauguma dar pasiliks demokratiška.

Dabar įsivaizduokime, kad bus išrinktas į prezidentus republikonų kandidatas, Wendell Willkie. Kokia tuomet susidarytų padėtis Washingtonė?

Jeigu republikonai laimėtų daugumą atstovų bute, tai viena kongreso šaka prezidentą remtų, o kita jam priešintųsi. Kongreso veikimas būtų suparalyžuotas.

Arba gali būti šitokia situacija: prezidento vietą laimi republikonas, o atstovų bute ir senate dauguma palieka demokratų rankose. Tuomet kongresas nekooperuos su prezidentu. Prezidentas negalės prarasti savo sumanymų, o kongresas — savo. Amerikos valdžia tokiam atsitikime nestengtų vesti jokios aiškos politikos. Vieną kartą jos politika kryptų į vieną pusę, kitą kartą į kitą — arba tryptų vietoje, nesugebėdama pažengti nei priekyn, nei atgal.

Dabartiniais laikais šitoks valdžios suparalyžiavimas būtų pavojingas dalykas. Kuomet demokratinės šalies valdžia pasirodo bejėgė, tai žmonės pradeda reikalauti "tvirtos rankos", diktatūros.

Keista, kad į šitą pavojų iki šiol mažai kreipė dėmesio rinkimų kampanijoje ir demokratai ir republikonai. Republikonai mėgsta pranašauti, kad Roosevelt išrinkimas trečiam terminui suduos smugį demokratinėi Amerikos santvarkai. Bet jie nepasako, kokių būdu demokratinė santvarka galės veikti praktikoje, jeigu prezidentas neturės paramos iš kongreso pusės. Tai yra svarbesnė problema, negu trečiasis terminas.

Slidus kapituliacijos kelias

Francuzijos kapitulantų valdžia jau svarsto Hitlerio pasiūlymą stoti į karą Vokietijos pusėn prieš Angliją. Telegramos sako, kad vice-premjeras Lavalis ir kai kurie kiti kabineto nariai tą pasiūlymą sutinka priimti, tikėdamiesi, kad Hitleris sutiks Francuzijai švelnesnes taikos sąlygas. Bet premjeras maršalas Petain yra tam priešingas. Jį remia gen. Weygand ir dalis ministrų.

Reikia tikėtis, kad Hitlerio sumanymas įtraukti Francuziją į karą prieš jos buvusią talkininkę bus atmes-tas. Bet jau pats faktas, kad dabartinė Francuzijos valdžia toki dalyką svarsto, liudija, kaip žemai moraliskai Francuzija yra nusmukusi. Eiti į talką Hitleriui, kuris Francuziją sutremė, ir kariauti prieš Angliją, su kuria francuzai dar neseniai stovėjo kartu mušių laukuose!

Šis moraliskasis Francuzijos susmukimas yra rezultatas jos kapituliacijos. Kuomet ji pasidavė naciams, ji sulaužė savo žodį, duotą Anglijai ir kitoms šalims, kurias ji buvo prizažėjusi ginti, ir ji su kunu ir siela pateko į nagus priešui, kuris neturi jai jokio pasigailėjimo — ir jokių žmoniškumo arba dorovės principų.

Hitleris grobia Francuzijos maistą, verčia Francuzijos darbininkus gaminti jam amuniciją, liepia Francuzijos valdžiai nusilenkti Japonijos reikalavimams Tolimuose Rytuose. Jisai elgiasi su ja, kaip ponas su vergu. Bet ką ji gali daryti po to, kai ji atsisakė toliau kovoti ir atsidavė nacių "malonei"?

Laimė dar, kad Anglijos valdžia paėmė didesnę dalį Francuzijos karo laivyno. — kitaip Anglijos padėtis šiandien būtų be galo keblė.

Tas 70 metų amžiaus vyras buvo užverstas Londone, kai eksplodavo nacių numesta bomba. Jį atkasti pasisekė tik po 15 valandų.

— APŽVALGA —

AMERIKOS INDIJONAI

Yra plačiai pasklidusi nuomonė, kad indijonai (ar indėnai) Amerikoje nyksta taip sparčiai, jogei netrukus jų nebėliks nė pėdsako. Bet tai neatitinka tiesos. Vienas rašytojas paduoda tokius faktus:

"Indėnų skaičius auga sparčiau, negu kuri kita rasinė grupė Jungtinėse Valstijose, ir tyro kraujo indėnai daugėja sparčiausiai. Indėnų Komisijos raportu duomenimis, indėnų gyventojų 1900 metais buvo mažiau kaip 270,000, o dabar yra 351,878 indėnai, pasidalinę 230 genčių, ir, be to, dar yra 30,000 indėnų, eskimosų ir aleutų Alaskoje, kur jie sudaro pusę visų gyventojų."

Iš to matome, kad indėnai jau prisitaikė prie baltųjų žmonių civilizacijos.

LIETUVIS ĮKURĖ KARALIAUČIAUS UNIVERSITETĄ

Žurnale "Lietuva", Juozas Tysliava rašo, kad Karaliaučiaus universiteto įkūrėjas buvo lietuvis Rapagelionis. Brandenburgo kunigaikštis Albrechtas (1490—1568) pavedė jam paruošti universiteto statutą ir užimti teologijos katedrą. Rapagelionis mokėjęs, be lietuvių ir vokiečių kalbų, dar francuzų, lotynų, graikų ir lenkų kalbas. Albrechtui jįsai davęs tokį atsakymą:

"Gerai, kunigaikšti. Bet dėstysiu lietuviškai, nes Karaliaučiuje, Tilžėje ir Klaipėdoje vokiečių mažai tėra."

Kunigaikštis su tuo sutiko, ir Rapagelionis buvo pirmas teologijos profesorius Karaliaučiaus universitete.

Laikui bėgant Karaliaučius suvokietėjo. Kiti miestai Rytprusiuose taip pat. Tik sodžiuje dar pasiliko didelis skaičius lietuvių ukininkų. Tačiau ir jų dvasia pateko po vokiečių įtaka, kaip pasirodė Klaipėdos krašte, kuomet jį valdė Lietuva.

KOMINTERNAS PAVIRTO HITLERIO AGENTŪRA

Pereitų metų rugpjūčio mėnesio 23 d. Maskvoje buvo pasirašyta sutartis tarpe Vokietijos ir sovietų Rusijos. Ta sutartis atidarė kelią dabartiniam Europos karui.

Iki Maskvos sutarties ("Stalino pasibūčiavimo su Hitleriu") komunistai visose šalyse šaukė pasaulį kovon prieš Hitlerį, ragino demokratinės valstybės dėtis į "apsigynimo sąjungą" prieš

agresorius ir su entuziazmu kartojė kiekvieną Rooseveltto pareiškimą, pasmerkiantį nacių. Paskui, pagal komandą iš Maskvos, visos Kominternos sekcijos staigiai pasuko į priešingą pusę.

Demokratinėse šalyse komunistai ėmė agituoti už "taiką", tuo pačiu laiku susilaikydami nuo visokios agitacijos prieš karą agresorių šalyse. Apie komunistų taktiką Vokietijoje ir Francuzijoje, kuomet tarp jų kilo karas, rašo žinomas Amerikos žurnalistas William Henry Chamberlain šitaip:

"Nebuvo girdėti, kad Vokietijos komunistai būtų bent pašnabždomis vedę agitaciją prieš karą. Antra vertus, Francuzijos komunistai, kurie buvo garsiausi karo kursytojai iki tos valandos, kada prasidėjo karo veiksmai, suvaidino svarbią rolę Francuzijos užnugario suardyme. Jie skatino darbininkus prie sabotazho ir darbo stabdymo amunicijos fabrikuose, jie leido nelegalią literatūrą, skleisdami "defyvizmą" (pasidavimą), jie agitavo prieš karą darbininkus ir biednesniuosius sluoksnius aplamai."

Tuo pačiu laiku, kai francuziškoji Kominternos sekcija kurstė beturčius trukdyti karo vedimą prieš Hitlerį, tai Francuzijos kapitalistai darė spaudimą politikierius ir generolus, kad jie taikytųsi su naciiais. Stalino pakalikai ir stambiojo kapitalo atstovai tuo būdu sudarė "bendrą frontą" prieš demokratiją savo šalyje ir padėjo Hitleriui laimėti karą.

Dabar Francuziją valdo nacių pataikunai, Petain ir Laval, kurie traukia tieson liberalus ir socialistus už tai, kad jie reikalaujo tėti karą prieš Hitlerį.

Tačiau Francuzijos vyriausybė pastaromis dienomis ėmė arėsttuoti ir komunistus, kurie padėjo atžagareiviams parduoti kraštą priešams. Stalinas jų neapgina. Bet Paryžiuje ir kitose nacių okupuotose Francuzijos dalyse komunistai veikia be trukdymų. Čia juos užtaria Hitleris.

Hitleris pasirodė gerėsnis komunistų prietelis, negu Stalinas. Nebus nuostabu, jeigu dauguma komunistų įstos į nacių organizacijas. Jokių principų pas juos jau vistiek seniai nebėra.

Prigėrė Pieno Skardinėje

Iš Bowling Green, Kentucky, ateina žinia, kad ten ukininkų Keys trioboj į pieno didelę skardinę įkrito ir prigėrė jų 7 mėnesių mergaitė Linda.

Hitleris yra didžiausias apgavikas

Visi dabartiniai Hitlerio žygo rankas, tai turėjo tik vie-giai griežtai prieštarauja jo paties parašyti knygai "Mein Kampf" — Mano Kova, kuri bėgy keilerių metų turėjo didėio pasisekimo. Toji didžiausia metų knyga ir tuščiausias blo-fas patarnavo daugiau jo politi-koje, negu jis galėjo įsivaiz-dinti. Ieškant apgavimo pidsa-ky Hitlerio planuose, tyrinėto-jai dabar kreipia savo dėmesį ir apsisotia ant jo stebėtinai gud-rios autobiografijos "M. K." ly-giai taip, kaip kad seniau tyri-nėtojai ieškodavo "sąpybių" Biblijoje. Ir ištikrųjų, darant observacijas atsiranda ir raktas, kuris įveda į tuščą, bet gudrą Hitlerio diplomatiją, su kuria jis visą laiką apgaudinėjo pa-saulį.

Pasirodo, kad toje Hitlerio diplomatijoje yra gana daug priemonių, kuriomis jis darė sukvietimus, bet iš jų paanali-zuosiu tik dvi, kurias pats tiro-nas Hitleris pasirinko kaip svarbiausias.

Savo knygoje "M. K." Hitle-ris buvo šalininkas ne tik vien sunaikinti rusų komunizmą, bet ir ginklo pagalba pasiimti visą pietų Rusiją, pradedant nuo Ukrainos ir baigiant iki Kau-kazo ir Uralo. Praktikoje gi Hitleris pradėjo remti Staliną ir padavęs jam savo ranką, pade-da vienyti ir didinti jo imperi-ją.

Savo knygoje "M. K." Hitle-ris atkartotinai pareiškia prie-mones, kurios vienija Vokietiją su Anglija, ir tuo pačiu kartu rekomendavo draugišką ir pa-stovią santaiką tarpe šių dviejų valstybių. Tikrumoje gi atsuko savo kanuolės ir pavartojo jos imperijos sunaikinimui.

"Mein Kampf" buvo visai be-vertės knyga, iki Hitleris 1930 metais įėjo į Reichstagą kaip lyderis galingos nacių partijos. Bet ir tada dar ši knyga netu-rėjo didelio pasisekimo. Vienok, kai Hindenburgas 1933 m. pas-kyrė Hitlerį kancleriu, tada tik "M. K." egzemplioriai buvo pa-davinėjami kaip cukierkos.

O kai ant galo Hitleris paėmė visą diktatoriaus jėgą į savo rankas, tada tos knygos pirkimas ir turėjimas buvo privers-tinas visiems vokiečiams. Parsi-davimas į užsienį taipgi auto-matiškai pakilo. "Mein Kampf" pasivijo, susilygino ir, ant galo, pralenkė net pačią Bibliją, ir pasiliko kaip geriausias papuo-šalas kiekvieno knygyno. Žiu-rint bešališkai, toji knyga, — po Hitlerio batų — nieko gero Vo-kietijai nežada. Gaila tik bran-gaus laiko, kas ją skaito ir to popierio, ant kurio tas blofas parašytas. Dargi ir pats Hitle-ris nepavartė jos puslapių, kai pateko diktatoriumi.

Nežiurint į tai, "Mein Kampf" patarnavo daug daugiau politi-koje, negu Hitleris manė. Var-todamas savo gabumus kaipo demagogas ir pasinaudodamas savo oponentų nusileidimais, toji knyga tarnavo jo tikroms užgaidoms kaipo didžiausia fal-sifikacija moderniškoje civiliza-cijos istorijoje.

Bėgyj penkių metų Hitleris vartojo savo bibliją, kad palaik-tyt Britanijos simpatiją, ir tuo pačiu kartu klasingai rengė: sunaikinimą Anglijos ir padali-nimą jos imperijos.

Kai anglai buvo bepradedę kelti alarimą dėl pirmutinio Hitlerio užsimojimo bei agresij-ų konteste, tada jis patarė an-gliams pastudijuoti "Mein Kampf". Knygos puslapiuose buvo nurodyta ir užtikrinta, kad komunizmas yra vieninte-lis vakarų civilizacijos priešas, ir kad tik Hitleris tegali Euro-pą išgelbėti nuo smarkių ky-lančio bolševizmo pavojaus. Skaitykite ir būkite ramūs.

Kai Hitleris paėmė galį į sa-

vo rankas, tai turėjo tik vie-gią svajonę: įsteigti pastovią vo-kiečių vadovybę Europoj. Kiek-viena parama ar simpatija jo tautiečių ar svetimų tautių reiš-kė vis žingsnį prie tikslo. Bet kad viskas sklandžiai eitų praryn, Hitleris turėjo įgyti visišką ga-lią ant visų vokiečių. Šis užsi-mojimas jam pasisekė su pagal-ba smarkaus ir mirtino smugio demokratijai, ir įsteigimas ga-ingos diktatūros po griežtais jo įsakymais.

Antras jo troškimas buvo pa-daryti Vokietiją stiprią, įsteigti karo mašineriją niekam negir-dėtą istorijoje, kad galėtų visai sutriuškinti Britų imperiją. Ši-tam tikslui visi vokiečiai buvo sumobilizuoti į karo tarnybą ir visa Vokietija pavirto į vieną galingą ginkluotą stovyklą.

Zinoma, tas viskas ėmė griau-ti Versalės taikos sutartį, bet nei Anglija, nei Francija tuo nesirupino, nes Hitleris juos už-tikrino, kad vokiečių karo jėgos ne prieš juos yra statomos.

Ir tuo pačiu kartu, kada Hitle-ris vis veržė aplink Angliją savo plieno diržą, jis nuolat kartojė: kad tai rengiamasi į šventą pasiaukojimą prieš ba-sųjį slibną komunizmą, ir an-glai juo tikėjo be sąžagėsėjimo.

Londone visgi buvo keletas protesto balsų. Winston'as Churchill'as — dabartinis prem-jeras, — Darbo Partija ir kele-tas kitų pareiškė tiesą, kas slė-pėsi už Hitlerio planų, bet jų žodžių nieks negirdėjo. Apkvai-šę Anglijos vadai jokio pavoj-aus nematė, todėl ir protauti negalėjo. Jie dargi suteikė Hile-riui visas galimas lengvatas, kokias jis prašė dėl savo pasi-aukojimo prieš komunizmą: perleido Reino kraštą vokie-čiams prieš Francijos norą, ne-draudė ginkluotis, pasipriešini-mo nebuvo prieš Austrijos aneksavimą ir suteikė įgalioji-mą išnarstyti Čekoslovakiją.

Kombinacija daryti spaudi-mus į gana galingas valstybes, kad šios padėtų priversti Ang-liją atsilaukti ant kelių, yra Hitlerio idealiausia užsienio politika. Ši kombinacija turė-jo prasidėti su tomis valstybė-mis, kurios Anglijos imperijai nieko gero nelinkėjo. Hitleris žinojo tris valstybes, kurios bu-vo palinkusios tokiems linkėj-i-mams: Italija, Japonija ir Ru-sija.

Hitlerio tikslas buvo suvien-yti tas valstybes su Vokietija ir sujungtomis jėgomis padaryti užpuolimą prieš Anglijos impe-riją. Pirmiausia jis rėmė Mus-solini prieš Etiopiją ir čia susi-tvėrė Romos-Berlyno ašis. O magaryčioms dar, kaipo sustip-rinimą, jis sutartinai su Musso-liniu gelbėjo Ispanijos Frankui visais galimais būdais sunaikinti demokratiją ir įsteigti fašis-tišką diktatūrą. Galėjo pasisk-iti tikinti Japoniją ir pastumti iki to, kad ši padėtų kliudyti an-gliams Kinijoje.

Paskui po Muncheno konfe-rencijos buvo aišku net ir to-kiam, kuris ilgai snaudžia, kad Hitleris čia ieško truputį dau-giau, negu komunizmas, bet anglai visgi dar nebuvo įstiki-nę. Ši komedija buvo perstato-ma ištisus šešis mėnesius, bet po to, kai Hitleris sulaužė savo formaliską pažadą, kurį buvo davęs Anglijos ministeriui pir-mininkui Chamberlainui, ir be-jokių ceremonijų pasėmė liku-sią Čekoslovakiją, tada tik an-glai galai atidarė akis.

Pirmą kartą Anglijos galvo-čiai ir politikai pamatė, kad buvo apsilėidę ir apgauti; kad "Mein Kampf" yra tik blofas ir kad Hitleris šėldamas ieško su-duoti mirtiną smugį Anglijos imperijai.

Kerštas komunizmui buvo tik laukė, kurią užsidėjęs Hitleris pa-maršavo, ir kuriam puolant an-

Čekoslovakijos, toji kaukė nu-krito nuo jo veido. Taip greit, kaip scena atsidengė, taip g ei: Hitleris spyrė koja į šalį tą me-ly fabrikaciją "Mein Kampf" ir skubiai pasiūlė Stalinui gerą biznį. Budamas rėnkintas ir žinodamas, ką reiškia Rusijos parama Vokietijai, Stalinas nu-statė savo kainą. Hitleris atsi-sakė nuo savo užgaidų, kurias turėjo link trijų Pabatijos val-stybių, atidavė pusę Lenkijos, kurią jis užkaravo, leido pasi-imti Bukoviną ir Besarabiją, užtikrino Stalinui turėti bet ku-rią sąjungą su Turąja ir pail-ko Stalinui laisvas rankas į Persiją.

Hitleris buvo įtikinęs Vokie-tijos žmones, kad sąjunga su Anglija neįmanoma yra būtina Vokietijos atečiai. Kuomet An-glija atsisakė sekti žaislą ir pa-rodė savo griežtą opoziciją to-limesniems Vokietijos plėtimosi žygiams, Hitleris abejojo, ar jo žmonės stos į karą prieš Didžia-ją Britaniją.

Nežiurint į tai, Hitleris pada-rė dar vieną rankos mostą ir į tris savaites laiko Lenkija bu-vo nušluota. Čia francuzams ir anglams truko kantrybė ir ofi-cialiai jie paskelbė Vokietijai karą.

Pirmutinius šešis mėnesius laike to vadinamo "keisto ka-ro" sąjungininkai tik žiūrėjo, o Hitleris per tą laiką dar labiau prisirengė. Paskui atėjo "blitz-kriegas" — žaibo karas. Pir-miausia apsidirbo su Danija, paskui užkariavo Norvegiją, kiek vėliau Holandiją ir ant ga-lo, Belgiją. Francija tuo pačiu kartu parblokšta pasidavė, o Balkanų valstybės pateko į slas-tus.

Hitleris jau yra pasiekęs už-brėžtąjį tikslą. Jis yra padėjęs po savo kontrole beveik visą Europos kontinentą. Britanijos imperija pasiliko vienintelė, prieš kombinuosius apetitus: Vo-kietijos, Italijos, Japonijos ir Rusijos. Jie visi ištroškę laukia pasidalinti turtingąjį grobį. Vy-riausia Hitlerio diplomatija bai-gia prirengti sceną, kad persta-tyti paskutinį aktą. Vienok tik Hitleris tegalės pasakyti, kada ir kokių būdu bus atidaromas tas sensacingas veiksmas.

Iki šiolei jo apgavimų veiks-mai davė gerų rezultatų, bet... jeigu nėra laimėta paskutinė korta, nesiskaito, kad viskas yra laimėta; priešingai, galima pralaimėti viską. Toji "paskuti-nė scena" yra Anglijos užkaria-vimas, o simptomai rodo, kad Hitleris šį kartą gali susilauk-ti didelio šurpizo.

— Joseph Simonet

IVAIRIOS ŽINIOS

Laukia naujų rinkų

BUENOS AIRES, Argentina, spalio 22 d. — Praeitą mėnė-sį Argentinos prekyba žymiai sumažėjo. Praeitą mėnesio už-sienio prekybos apyvarta ne-pasiekė nei pusės tos sumos, kuri buvo praėjusiais metais. Pre-kyba sustojo, nes britų karo laivynas neleidia vežti prekių į Vokietiją, Italiją ir kitas val-stybes.

Argentiniečiai tikisi surasti naujų rinkų, kai Suvienytų Val-stybių apsiginklavimo progra-ma pasistumės pirmyn. Argen-tinos pirkkliai mano, kad Ame-rika užpirks pas juos įvairių maisto dalykų.

Bomba Chicagos Westsidėj

Vakar anksti rytą prie kir-pyklos ir "bukių" agentūros ad-resu 3617 West Chicago ave., sprogo labai stipri bomba. Ji gerokai apgriovė įstaigą, kuriai buvo taikoma, ir sukrėtė namus trijų mylių rate. Sprogimas pa-maršavo, ir kuriam puolant an-

ČIKAGIEČIAI IESKO NAMINĖS RECEPTO

STRS žinomi autoriai satyrikai Ija Ilfas ir Eugenijus Petrovas savo eilinėje knygoje — „Ankso versis“ (Moskva, Federacija, 1933, 435 pusl.) turi tokią vietą apie čikagiečius:

„Dideliame kelyje, šimtu trisdešimtyje kilometrų nuo artimiausio apygardos centro, pačiame Europos Rusijos viduryje vaikštinėjo prie savo automobilio du storučiai užsieniniai viščiukai. Tas su jaudino didįjį kombinatorių.

—Sakykite, — nutraukė jis, —tiedu ne iš Rio-de-Zaneiro? —Ne, — atsakė tėvynainis, —jie iš Čikagos. O aš vertėjas iš „Inturisto“.

—Tai ką jie čia veikia, kryžkelyje, laukiniame senoviskame lauke, toli nuo Maskvos, nuo baletų „Raudonoji aguona“, nuo antikvarinių sankrovų ir garsaus paveiklo, dailininko Riepnio „Jonas Žiaurusis užmuša savo sunų“? Nesu prantu! Ko jus juos čion atvezėt.

—O tegu juos velniai! — su sielvarta tarė vertėjas. —Tredia diena jau lakstome po kaimus, kaip akis išdege. Nukamavo mane visai. Daug aš esu

turėjęs reikalų su svetimšaliais, bet tokių dar nebuvau matęs, — ir jis mostelėjo ranka į savo raudonųjų sankeleivių pusę. —Visi turistai, kaip turistai, laksto po Maskvą, perka rankdarbių sankrovose medines bratinas. O tiedu nuklydo. Emė po kaimus važinėti.

—Tas pagirtina, — tarė Ostapas. —Plačios milijarderių masės susipažįsta su naujo, tarybų valdžios kaimo buitimi.

Čikagos miesto piliečiai dingai žiūrėjo automobilio taisyso. Jie buvo su sidabringomis skrybėlėmis, užšaldytomis krakmoliniais apykakliais ir raudonais matiniais pusbačiais.

Vertėjas pikta pažvelgė į Ostapą ir šuktelėjo:

—Kaip gi! Taip jiems ir reikalingas naujas kaimas! Kaimiškas samogonas jiems reikalingas, o ne kaimas!

Ištarus žodį „samogonas“, kurį vertėjas ištarė su kirtimi, džentelmenai neramiai apsidairė ir ėmė artintis į kalbančius.

—Štai matot! — tarė vertėjas. —To žodžio ramiai girdėti negali.

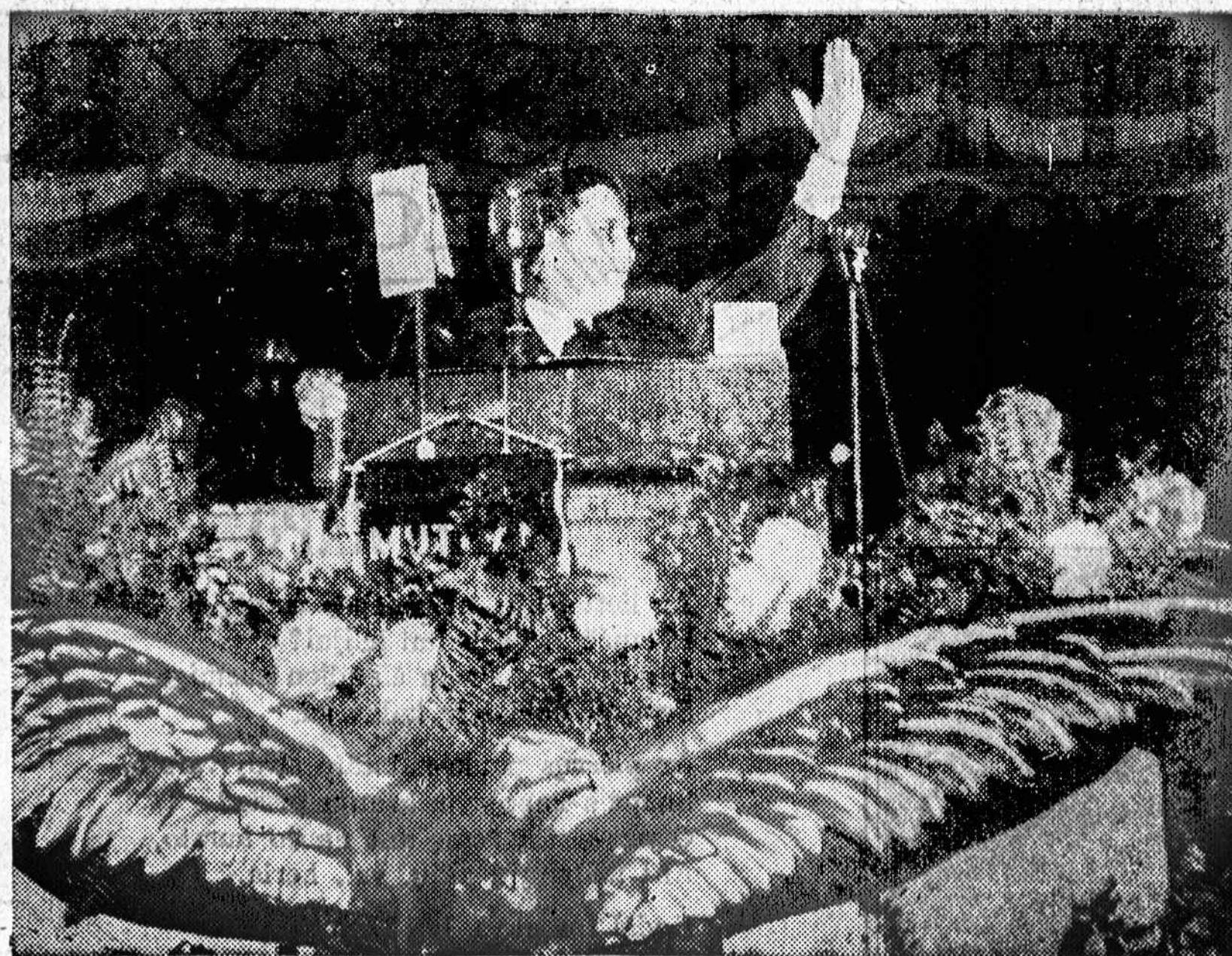
—Taip. Čia kokias nors paslaptis, — tarė Ostapas, — arba išskrypėliški skoniai. Nesu prantu, kaip galima mėgti samogoną, kai mūsų tėvynėje yra didelis pasirinkimas taurių stipriųjų gerimui.

—Visa tai daug paprasčiau, negu jums atrodo, — tarė vertėjas. —Jie ieško gero samogono gamybos recepto.

—Na, žinoma! — sušuko Ostapas. —Juk pas juos „sausasis įstatymas“. Viskas suprantama... Ar gavote receptą?... Ach, negavote? Na, taip. Jus dar trim automobiliais atvažiuotumėte! Aišku, kad jus laiko viršininkais. Jus ir negausite recepto, drįstu jus tikinti.

Vertėjas ėmė skūstis svetimšaliais. —Ar patikėsit, mane ėmė pulsti: pasakyk ir pasakyk jiems samogono paslaptį. O aš ne samogonininkas. Aš švietimo darbuotojų Sąjungos narys. Aš turiu Maskvoje senutę mamą.

—O jus ar labai norite atgal Maskvon? Pas mama? Vertėjas gailiai atsiduso. —Tokių būdu posėdis tęsiasi, — tarė Benderis. —Kiek

Wendell Will kalbba Chicago stadione.

duos jūsų šefai už receptą? Pusanro šimto ar duos?

—Duos du šimtus, — sušnibždėjo vertėjas. —O ar jūs ištikrųjų turite receptą?

—Tuojau pat jums padiktuosiu, tai yra tuojau pat gavęs pinigų. Kokio reikio: bulvinio, kvietinio, abrikosinio, miežinio, iš tutinių uogų, iš grikių košės. Net iš paprastos kėdukės galima varyti samogoną. Kai kurie mėgsta kėdukę. Arba galima paprastą kišmišinę arba slyvinę. Žodžiu —bet kokį iš pusanro šimto samogonų, kurių receptai man žinomi.

Ostapas buvo supažindintas su amerikiečiais. Ore ilgai plaukiojo mandagiai pakeltos skrybėlės. Paskui ėmėsi reikalo.

Amerikiečiai pasirinko kvietinį samogoną, kuris patraukė juos gamybos paprastumu. Receptą ilgai užsirašinėjo į bloknotus. Kaip nemokamą priedą Ostapas pranešė Amerikos keleiviams geriausią konstrukciją kabinetinio samogonui prietaisą, kurį lengva paslėpti nuo pašalinių žvilgsnių rašomojo stalo tumbėje. Keleiviai patikino Ostapą, kad su Amerikos technika pagaminti tokį prietaisą visai nėra sunku. Ostapas iš savo pusės patikino amerikiečius, kad jo konstrukcijos prietaisai duoda per dieną kibirą puikaus kvapaus pirmūno.

—O! — šuktelėjo amerikiečiai

Jie, jau girdėjo tą žodį vienoje garbingoje šeimoje iš Čikagos. Ir ten apie „pervatch“ (pirmūną) buvo suteiktos puikios referencijos. Tos šeimos galva buvo savo laiku su Amerikos okupacinių korpusu Archangelske, gėrė ten „pervatch“ ir nuo to laiko negali užmiršti žavingo jausmo, kurį jis tada jautė.

Susižavėjusių turistų lūpose šiurkštus žodis „pirmūnas“ skambėjo švelniai ir viliojančiai.

Amerikiečiai lengvai atidavė du rublių ir ilgai kratė Benderio ranką. Panikovskiniui ir Balaganovui taip pat pavyko atsiveikinti ranka su užtaučio respublikos piliečiais, nukamuotais „sausojo įs-

tatymo.“ Kitoje vietoje irgi panašus amerikonišką „filosofavimą“:

—Kur nėra meilės, — atsidusęs pareiškė Ostapas, —ten apie pinigus kalbėti nėra įprasta. Atidėkime mergaitę į šalį...

Minimoje knygoje autoriai išveda STRS tipą makliorių Ostapą Benderį, kuris siekia milijono. Knygoje prieš tai, romane „Dvylika kėdžių“, tas pats tipas viską darė, kad padėtų rasti nebutus turtus vienoje iš dvylikos buvusių buržujų kėdžių, (rado anksčiau ir sta „Laisvėje“), — vis išveda-

už tai pasistatė klubą geležinkeliečiams). Ten Ostapas Benderis buvo paliktas vyriausio ieškotojo papiautų, čia tat jis jau su randu po kaklu, o knygą baigia savo tragišku grįžimu per Dniestrą iš Rumunijos, kur jo brangenybes (pirktas už visgi išgautą iš gero sukčiaus, prisimetusio smulkiu STRS valdininkėliu, milijoną) atėmė karininkai.

Kaip šioj knygoj, kaip „Dvylikoje kėdžių“, kaip kito satyriko ir humoristo—Mykolo Zoschenkos knygoje „Žydrijoji knygą“ (nepersenai buvo versta „Laisvėje“), — vis išveda-

mas naujų STRS idealų kontrastas su senų piniginiu gobsumu. Reikia pasakyti, kad Ija Ilfas ir Eugenijus Petrovas, pakeliui—beaprašinėdami pasiimto herojaus nuotykius, giliai pasemia ir patiekia labai daug ryškios ir vaizdingos medžiagos iš STRS buities. O pinigų karalystė, pasak minėtų autorių kurybiškų išvadų, tame krašte nustoja galios. Bent taip pas autorius išeina.

Beje, dar—atrodo, kad šių dviejų autorių knygos vis dėlto gaminama žinant, kad skaitys daugiausia visokie valdininkai, (kaip tas yra, pavyzdžiui, ir su Lietuvos autoriais, ypač humoristiniais,—nes tuo būdu patikrintas buna tiražas).

—Arėjas Vitkauskas.

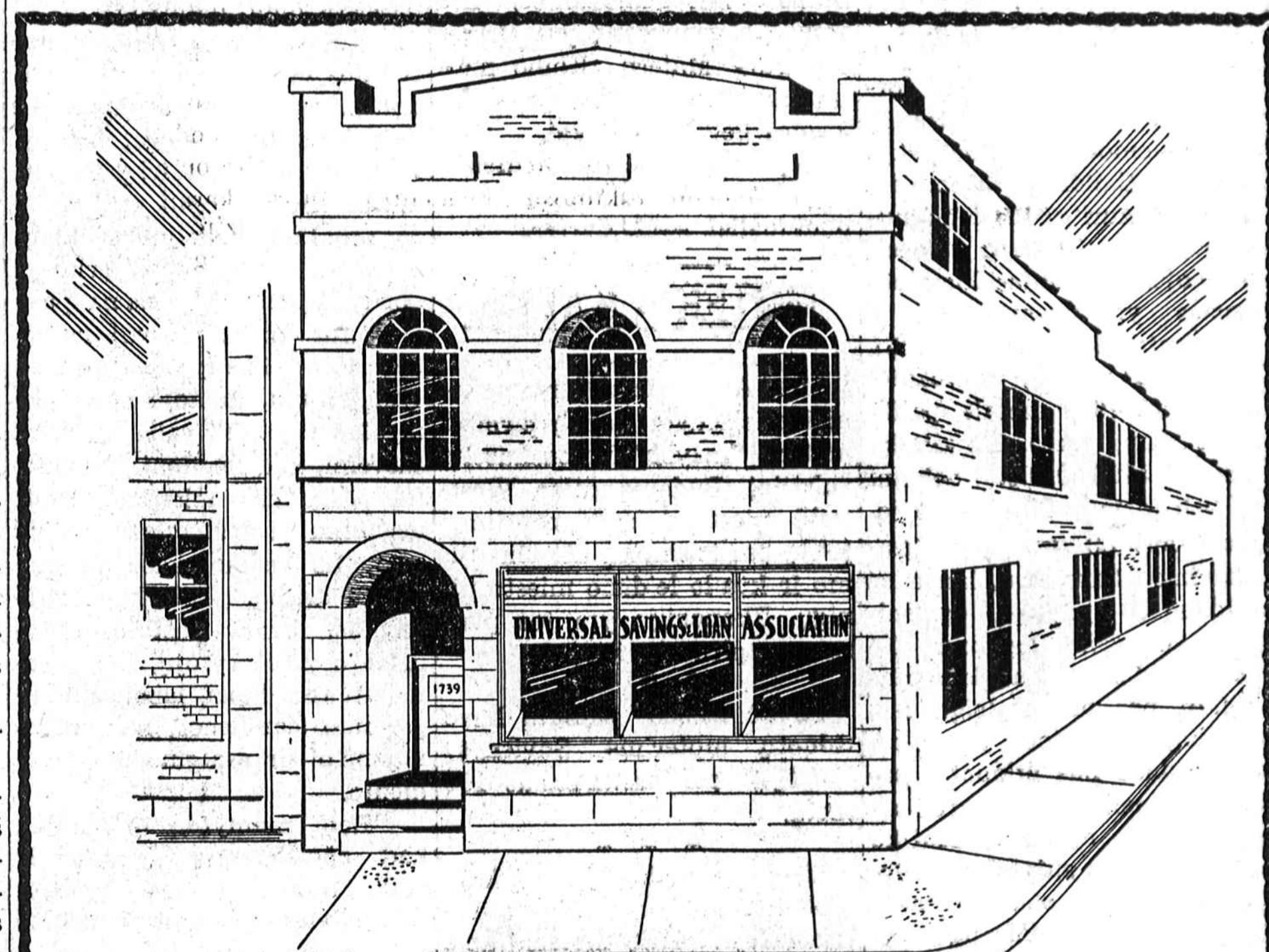
IVAIRIOS ŽINIOS

Nesiginčys su Willkie

WASHINGTON, D. C., spalio 21 d. — Prezidento sekretorius pranešė, kad Rooseveltas neprieš Willkio pasiūlymo kalbėti su juo vienoje salėj. Willkie norėjo, kad Rooseveltas kalbėtų Baltimorėj, kartu su Willkie, spalio 30 dieną.

Willkie kelis kartus bandė padaryti viešą debatą su Rooseveltu, bet nieko iš to neišėjo. Prezidento sekretorius pranešė, kad Rooseveltas negali būti atsitraukti nuo Washingtono.

Garsinkitės „N-nose“

NAUJIENŲ NAMAS

Kuriame RANDASI

Universal Savings & Loan Ass'n.

RAŠINĖ

UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION yra pasirengus priimti jūsų įdėjus, už kuriuos mokame 3% dividendų. Įdėliai apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C. Duoda paskolas lengvais išmokėjimais.

1739 SOUTH HALSTED STREET
CANAL 8500

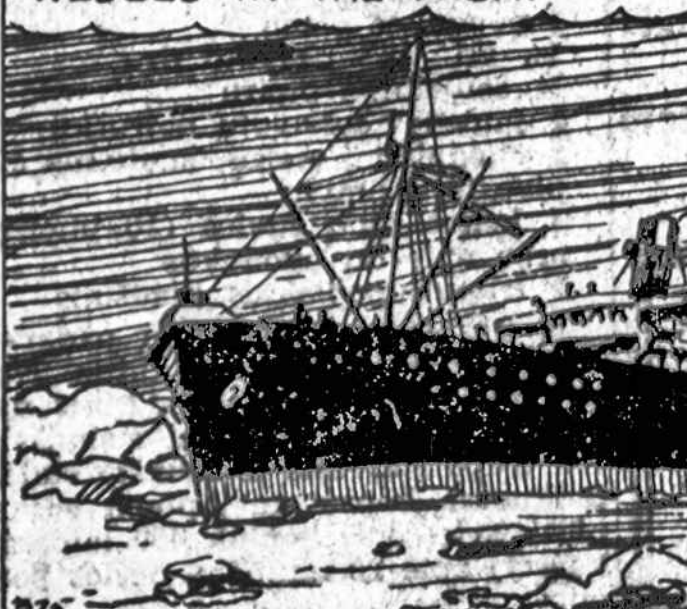
Palengvinti SLOGU
Vargams
666
SKYSTIS
TABLETAI
MOSTIS
NOSIMS LAŠELIAI
COUGH DROPS
Mėginkit „Rub-My-Tism“—Puikus Tepalas

Visi Lietuviai Reikalauja PLEITU
Ateikite į Phillip's Dental Laboratory kol kainos žemos
TRU-FIT PLEITAI
Lab. kaina **\$9.50** ir aukš.
GARANTUOTA MEDŽIAGA
Taisome ir Atnaujiname senus pleitus viena... **\$1.00** ir aukš.
PHILLIP'S DENTAL LABORATORY
2458 WEST 63rd STREET
Prospect 2174
Lietuvų Laboratorijos Technikas D. MASKALA
Valandos nuo 10 iki 9, serdomis pagal sutartį. Pleitai gaminami tik gavus orderius ir įspaudus nuo laisnuotų dentistų.

KAM LAUKTI?
GAUK SAVO DANTINIUS PLEITUS DABAR!
\$9.50 ir aukščiau
Mes gaminame Dentures tik gavę įspaudą ir užsakymą nuo laisnuotų Dentistų.
APSKAICIAVIMAS DYKAL
Lawndale Dental Laboratories
HEJNA BROS.
Atidara nuo 9 r. iki 8:30 v. v. Subatomis nuo 9 r. iki 5 v. vak.
3945 W. 26th St. 1724 S. Ashland Ave.
Tel. Lawndale 2908 Tel. Monroe 9251
30 N. Dearborn — State 9649
ROOM 806 ATDARA KASDIEN 9 iki 6

JACK SWIFT

SHE'S A MODERN NORWEGIAN STEAM WHALER AND SHE'S WEDGED IN THE PACK.

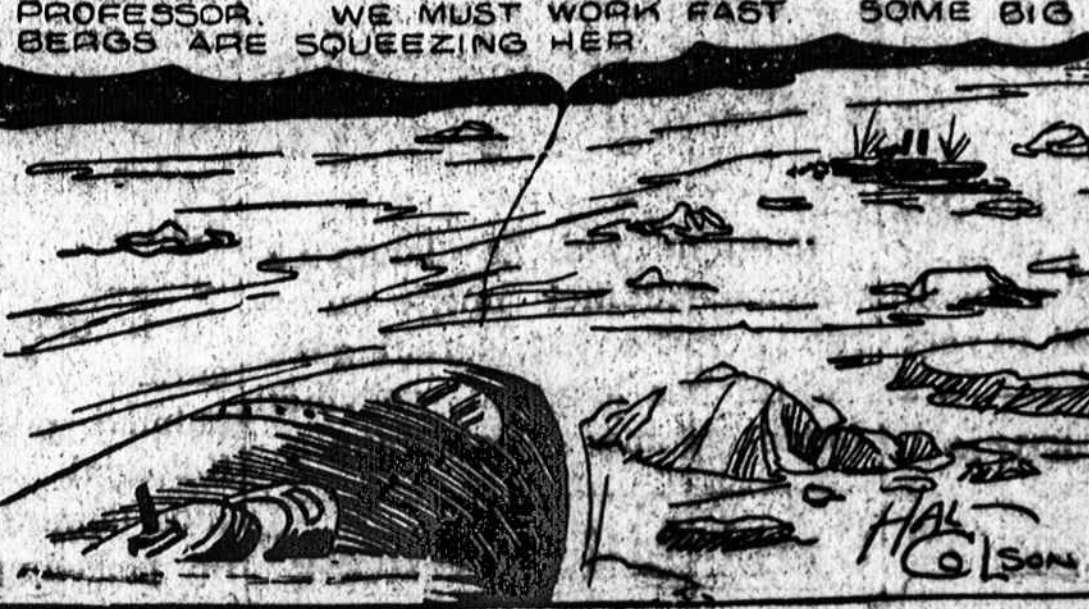
THE CREW IS PREPARING TO ABANDON HER, JACK. THE PACK IS SQUEEZING HER.

MAN THE HEAT RAYS AND ATTRACTOR PROJECTORS. THE STORM HAS TAKEN A REST FOR THE MOMENT.

ALL READY, GIRLS. MELT THE PACK AWAY FROM THE WHALER. AS SOON AS SHE'S FREE, SWING THE TRACTOR BEAMS ON HER, JIMMY AND PROFESSOR. WE MUST WORK FAST. SOME BIG BEGS ARE SQUEEZING HER.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. Victory 4966
Stogas, rinas, stogiančius ir sienų apmušimus.
Paisome bet k. Atnaujiname bet k. Darbas užtikrintas Pilnai apdraustas

Remkite Lietuvius Zydus
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St
Tel Boulevard 9014

PIRKITE ANT KREDITO
MUSŲ ŽEMOMIS CASH KAINOMIS
2x4 pėda 2c
1x6 pėda 1 1/2c
Plasterboard pėda 2c
Wallboard kv. pėda 2c
Special Maleva, reg. \$1.95, dabar \$1.25
3 Vertės Maleva \$1.95
Cedriniai Patalai (7 pėdų) 10c
Taipgi Cementas, Smiltys, Žvyrai NEREIKIA CASH
Apskaiciavimas DYKAL—Pristatymas DYKAL
ALBERT LUMBER & SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAfayette 2101
Atidara kasdien 7 v. ryto iki 6 v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12 val. dienoms.

Bukit Malonus SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniausia metodu, kurį regėjimo mokslo gali suteikti
32 METAI PATYRIMO priimkite akinių, kurie pašalina visą akių įtampą
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18.105
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausius ir stipriausius
FOX HEAD ALŲ
Vynai-Likierai-Gariniai ir visas mėsos dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiomis užtaisomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima už PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išėmimas ir Ligon. REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba GYDO VISAS LIGAS
Ekaminacija ir vaistai \$1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Sophie Barcus
RYTINE RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Įrašykite vėliausias mūzikas ir kitus įdomius pranešimus.

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY

EINA KAS KETVIRTADIENĮ

IŠTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

Vaikas ir Mokykla

Rašo L. NARMONTAITĖ

MUZIKOS PRAKTIKA

Dabar vaikas yra gerai pripratęs prie mokyklos tvarkos. Bet oras yra gražus ir draugai jį kviečia žaisti laukan, kada jis grįžta namo iš mokyklos. Tad vaikas mėgina visai pertraukti piano ar smuiko praktiką, arba bando išsisukti visai nepraktikavęs.

O jeigu motina yra labai užimta darbais ir susimisinusi, tai vaikas bus taip gudrus, kad kuogreičiausiai pasisuišys motinai pagelbėti, kad tiktai galėtų išsisukti iš tos praktikos. Jis rei ir toli pėkščias nueis, nesdamas sunkiausius pūdus, kad tik atėjusi į namus mokytoja jo tenai nerastų.

Motinai nereikia verkėti, kad taip įvyksta jos namuose. Tai yra natūralus atsikimimas. Ne tik vaikai, bet ir suaugę deda visas pastangas, kad nereikėtų tam tikrus darbus dirbti. Bet ateina momentas, kada negalima ilgiau darbas atidėti ir turime pradėti. Sykį pradėję, pradedame labiau kreipti dėmesį, darbas eina sparčiau, džiaugiamės atliktu darbu, ir tolyn dirbame su entuziazmu.

Bet vaikas neturi dar šio patyrimo. Motina turi jį priversti prie praktikos. Tas nereikia, kad vaikas nebūt muzikantas arba artistas. Iš pradžių, kol vaikas jaunas, motina turi jį vesti gerais keliais, raginti ir priversti jį prie praktikos, dažnai ir gana ilgai, kol vaikas priims praktikavimą su rezgnavimu (atsidavimu), o vėliau ras joje praktikoje daug džiaugsmo.

Reikia pranešti vaikui, kad motina klausio jo praktikavimo. "Aš tave pašauksiu, kad girdėsiu, jog ta ar kita dalis skamba gerai", sako viena motina. Su tokiais ar panašiais žodžiais reikia vaikams parodyti, kad motina juos remia ir jiems pagelbsti.

Kai kurie asmenys turi visi skirtingas mintis šuo reikalu. Jie sako, kad vaikai priversti prie praktikos, nekęs muzikos. Galima pavaizduoti, kas atsitiktų, jeigu vaikas atsislepdamas iš motinos ar mokytojos užduoties sakytų "Aš nenoriu tą arba tą daryti, man tas nepatinka", o tėvai atsakytų: "Gerai, nedaryk, jeigu nenori". Kas iš tokio vaiko būtų?

Vaikas, kuris turi kreivus dantis, nenori važiuoti pas dantų gydytoją ir dėvėti prietaisą, kuris pataisys jo dantis. Motina turi jį priversti važiuoti pas dantistą ir nešioti tą prietaisą. Vaikui tas visai nepatinka. Ji pyksta, verkia ir barasi. Jau gėda dėvėti tą prietaisą. Bet užaugęs jis džiaugiasi, kad jo motina suprato reikalingą šitokios tvarkos, kol jis jaunas buvo. Jis džiaugiasi, kad jo veidas ir žandai išrodo gražus.

Tai taip ir su muzikos praktika. Vaikas nenori dirbti. Jis nori žaisti. Jis neturi supratimo suaugusio asmens. Tad tėvai ir mokytojai turi jį priversti prie tam tikrų naudingų darbų ir užsiėmimų, kad užaugę jie galėtų protingai prisidėti prie visuomeniškai gyvenimo. O muzika yra reikalinga sveikesniam ir malonesniam gyvenimui.

Tėvai, nesvyruokite priverst savo vaikus prie muzikos praktikavimo, nes kai jie užaugs, jie bus jums giliai dėkingi. Šioj temoj kalbu ne tik iš patyrimo kaip mokytoja, bet ir iš savo gyvenimo patyrimo. Nes ir aš nors muziką mylėjau ir dabar dar labiau myliu, išmislinau šimtą su viršum priežasčių išvengti praktikos valandėlių. Dėkoju šiandien, kad mano motina buvo gudresnė už mane ir turėjo kantrybės su manimi bei priverst mane praktikuoti prie piano tas man regimai ilgas valandėles. Bet ačiu už tą mamytelę.

Taip kalbės ir jausis jūsų vaikai. Lai jie praktikuoja šiandien. Rytoj bus pasekmės.

VAIKŲ KLINIKA CHICAGOJE

Didelė nauja vaikų klinika bus atidaryta sekantį mėnesį Chicagoje

Dovana chieagietės moters

Už kelių savaitių įvyks formalis atidarymas Thomas D. Jones Memorial Clinic skyriaus prie Childrens Memorial Hospital, kuri randasi po numeriu 2342 Orchard Street, Chicagoje. Šis naujas ligoninės vienetas yra dovana Mrs. T. Jones, atminimui jos dėdės, Thomas D. Jones, advokato, kuris mirė 1930 metais, palikdamas daug turto. Ši klinika kainuos \$750,000.00. Sekanti yra keli įdomūs faktai apie ją.

Joje bus 80 generalių egzaminavimo kambarių, kuriuose maždaug 90 gydytojų egzaminuos 200 vaikų kasdien. Nė vienas kūdikis nebus laikomas klinikoje per naktį. Jeigu bus reikalinga ligoninės priežiūra, toks kūdikis bus atiduotas pačiai ligoninei. Klinika turės savo pilniausią aptieką. Trafiko problema bus sutvarkyta taip, kad pacientai nebus kontakte su kitais arba su tais ligoninėje. Prie generališko egzaminavimo kambarių yra didelis x-ray skyrius; akių, ausų, nosies ir gerklės skyrius ir ortopedijos skyrius. Bus taipgi ir paskaitoms auditorija su vietomis dėl 72 daktarų.

Šios ligoninės paskutinių metų raportas parodė, kad 88% visos medikališkos ir chirurginės priežiūros ir ligoninė buvo duodama ligoniams nemokamai.

Ši ligoninė buvo įsteigta 1884 metais per Mrs. Julia F. Porter, atminimui jos sunaus, Maurice Porter. Per daugelį metų buvo žinoma kaip Maurice Forte Memorial Hospital for Children. Bet 1903 metais, įsteigė jai Mrs. Porter satikus, ji buvo pavadinta Childrens Memorial Hospital. Mr. Jones buvo prezidentu šios įstaigos per daugelį metų. —N.

Kuomet plaunate langus, įplaukite truputį kerosino į vandenį. Tuomet lietus nepaliks žymių ant langų ir jis grynai blizgės.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Brighton Park

P. L. Narmontaitė

Brighton Park Moterų Klubo angliška mokykla prasidės 7:30 val. vakaro ketverge, spalio 24 d., pas narę K. Mocevičienę 4454 So. Western ave., ant antro aukšto.

Panelė L. Narmontaitė, Chicago aukštosios mokyklos mokytoja ir įžymi rašytoja, bus čionai mokytoja.

Lietuvos moterys ir jaunuolės visos, kurios nori angliskai pasimokyti, ateikite čionai. Pamokos bus nemokamos, nes panelė Narmontaitė yra Brighton Park Moterų Klubo narė ir aukoja savo laiką ir darbą visoms lietuvišioms dykai.

Nepamirškite, nes pamokos prasidės 7:30 valandą vakare, punktualiai. —M. Carter.

MOTERIS KALBA:

Mrs. Alice Burke buvo neseniai prisaigdyta kaip pirmoji moteris "mayor" Massachusetts valstijoje. Budama galva Westfield miesto, ji žada nepriimti jokių pasiteisinimų dėl eikvojimo ir kvailo leidimo miesto pinigų. Ekonomija yra jos platformos pirmoji vieta.

Suvis 20,000 patentų buvo išduotų moterims Suvenytų Valstijų per pastaruosius 150 metų.

Siemet sukanka 20 metų kaip moterys turi balsavimo teises Amerikoje. 1920 metais apie 36 nušimtis baliotų buvo moterų. Per paskutinius metus pusė balsų buvo moterų. Lapkričio 5 d. 1940 metais, kaip niekada pirmiau, bus pareigavimų moterų balsuoti už tą žmogų, kuris, jų nuomone, yra tinkamiausias apsaugoti ir palaikyti tą, kas yra žmonėms brangiausia — taika.

GERAI ŠEIMININKĖS ŽINOTI, KAD:

Pienas, sviestas, suris ir smetona sugeria kvapus nuo kito maisto, todėl visuomet turi būti padėti šalčiausio šaldytuvo dalyje. Ir atiminkite svarbą šaltinio o valymo savo šaldytuvui. Išminkite visą maistą, ir su šiltu muiluotu vandeniu, kuriame yra truputis sodos, gerai išplaukite visą vidų refrigeratoriaus.

Jeigu nutrauksite lango uždangalą, kuomet norite numeruoti vietas, kur surišti gazu, tai bus lengviau pažymėti vietos lygumą. —Kaimynka.

Garsinkitės "N-nose"

Sonja

PRIE KAPO

Ar lietus lijo, ar sniegas snigo,
Palaužė žiedą baltai lelijai?
O ne — tik širdin šiandien susmigo
Sėptyni peiliai ir kalavijai.

Ar plėšrus paukščiai taip širdį varsto,
Snapais kapa į kraują geria?
O ne — tik žemę ant naujo karsto,
Ant mėlynųjų akių, vai, beria.

Kodėl tos akys, lyg liudnos gėlės,
Kažin ko klausia, visur sekioja?
Kodėl vėl skausme, lyg vėversėlis
Iškiles dangun, krinti po kojų?

Nuvyto gėlės, margi vainikai,
Nutilo giesmės, raudų vargonai.
Pasaulis visas — tik tyrai liko,
Pasaulis visas — tik šmėklos, monai.

Nors pažadėtum ir aukso miestą,
Neprivilios, neparvadinsi.
Veltui į toli rankas betiestum —
Nesugrąžinsi, nesugrąžinsi...

1940. IX. 3.

MOTINA IR DUKTĖ

RAŠO LIUDA

—Labas rytas, mamytel! Ko taip susirupinusi? Lyg biskį supykusi, užsiėmėjusi. Ar dėl to, kad aš vėlai grįžau? A-a-a... pasakyk man, mamytel...

—Taip, Elenut, dalinai susirupinus esu tavimi, nes nors ir matau tavo dideles pastangas būti padoria, taktinga, bet gyvenimas pilnas įvairių kliūčių, kurios lengvai gali suklaidinti ir nuvilioti jaunuosius bloga kryptimi, dažnai net ir prieš jų aurus; ypač kai prisiema pasiekti kur nors vėlyvoj naktį,

tuomet net ir stipriausi nusistatymai kinta, nustoja savo pirmosios galios; valia ant tiek suvelni, kad nustumia užmarštin viską, kas ankščiau atrodė negalimu ir stumė stumia džiaugtis viskuo, kas tuo momentu ateina. Tai aklas momentas, kuris pastato aukštą užtvartą prieš rytojų, kuris gali būti taip labai, labai skirtingas nuo šiandienos, nuo to yfiojančio ir svaiginančio momento.

—Bet, mamytel, tu žinotai, kad aš išėjau su Vytautu ir kad mudu buvome gražioj moksleivių draugijoj ir dėl to visai nereikėjo rupintis.

—Žinoma, Elenut, aš žinojau ir aš gerbiu Vytautą kaip gerą jaunuoį ir aš net nematau įtarti judviejų ar kitų jusių draugų tiesioginai; aš tik pasakiau, kaip kartais gali, arba dažnai tarp jaunuolių ir atsitinka. Štai, pavyzdžiui, ir vakar važiuavau Kelytėn aplankyti ir pasitaikė matyti tiesiog daugiau negu neigtinos scenos. Gatvekaris buvo perpildytas kimštinais šventadieniškais nusilekusių senesnio amžiaus ir matyti aukštesnių mokyklų studentų ir šiaip šviesesnių jaunuolių. Matomai visi keliavo į simfonijos koncertą, nes privažiavus konservatorijos rumus gatvekaris beveik išstūjo; bet per istisą pusvalandį kol privažiavom konservatorią ir dar apie dešimt minučių kol man teko gatvekarį palikti, trys vyrai ir trys merginos, gerokai pasigėrę, užė, šukavo, krėlė publikoje neleistinai šposus; merginos vėlėsi vyrams ant kelių ir darė krata jų kėsenėse, garsiai šaukdamos įvairias publiką piktinančias žodžias. Keleiviai stengėsi nekreipti į juos dėmesio, bet kartais išgirde pernelg drąsius išsireiškimus, pakreipdavo galvas ir sunkiai atsisudavo. Aš galvojau: kaip jį turi tėvus, motinas, kuriems toks vaikų pasielgimas būtų jiems labai skaudus, jeigu jie galėtų juos dabar pamatyti. Ir man taip pasidarė liudna.

Šį vakarą Chicago teatras su pažindins Chicago publicą su "North West Mounted Police". Rytoj rytą prasidės priprastas divalands atkartojimas šio technospalvio spektaklio, kuriame yra surinktos tikrai blz gančios žvaigždės — Gary Cooper, Madeleine Carroll, Paulette Goddard, Preston Foster, Robert Preston, Lynne Overman, George Bancroft, Lon Chaney, Jr., ir garsusis Walter Hampden.

Veiksmas įvyksta Kanados šiaurij vakaruose. Indijonai šaukia, vikriai apsidirba su nepakenčiamais baltaisiais, prieš juos dar kartą sukilę. Tėmykite ypatingai Paulette Goddard's vykusią charakterizaciją nesuvaldomos pusindinės, dėlei kurios karšto įsimylėjimo žusla pilnas regimentas Kanados garsiosios policijos. Ir gerai įsižiūrėkit, kaip puikiai Gary Cooper joja šiame perstatyme — rodos, baletą šoktų, taip tinka jam ir jo žirgų judesio poezija interpretuoti.

"North West Mounted Police" rasite verta visos šeimos pasilinksminimo.

Panašio tipo veikalas yra rodomas Apollo teatre. Tai "Kit Carson" su John Hall ir Lynn Bari. Scena šį kartą sukasi Arizonos apylinkė, tad verta veikalą matyti vien dėlei gamtos gražumo ir galima atleisti, kad veiksmas iš silpnėsniųjų.

Ateinanti trečiadienį, spalio 31 d., "Kit Carson" užleis vietą Charlie Chaplinui ir jo "The Great Dictator". Galite užsakyti vietas iš anksto, ar ypat š-kai ar siunčiant dė ei tikietų per paštą. Šis ilgai pranašaujamas veikalas taipgi pasirodys Roosevelt teatre tuo pačiu laikku. Vietos nerezervuojamos.

"The Great Dictator" užsitar-navo ovacijų pirmam pasirody-

Sonja

G Y V A T Ė

(Iš Vandos dienoraščio)

Veda NINA

Rankos išduoda moters amžių, jeigu jos nėra gerai prižiūrimos. Daugumas moterų padaro tą paprastą klaidą daug dėmesį atkreipti savo veido priežiūrai, bet apleisti rankas.

Kad pabaltinti ir suminkštinti rankas, plaukte jas nors retkarčiais (žinoma, juo tankiau, juo geriau) su pienu arba maslionėmis. Laikykite pušę citrinos virtuvėje ir prie maudyklės. Du kart į dieną mažaisiais patrinkite savo rankas su tokia citrina. Citrina nuims darbo plėtnus, ir giliai įsėdusi purvą, ir tuo pačiu kartu veikia kaip "astringent" ant odos.

Kuomet rankų oda yra tvarkoje, sekantis darbas yra su nagais. Jeigu nagai yra nelygūs, sausi ir lengvai skilsta, tai yra kas nors netvarkoj su dieta. Patartina kreiptis prie savo gydytojo, nes galimas dalykas, kad trūksta kurio iš vitaminų. Dėl suminkštino odos apė nagus patartina naudoti alyvą. Kasdien įtrinkite ją gerai, ir kartą į savaitę pamirkykite juje nagus. Stebėsitės iš rezultatų, tatų.

Rožės Dar Vis Žydi Uršulės Žukauskienės Darželyje

Aną dieną skaičiau vienam angij laikraštyje, kad rožės dar žydi vienos Mrs. Selby darželyje pietinėj Illinois daly. Jeigu Mrs. Selby gali tuo pasigėrėti, tai mūsų vietinė lietuvaitė, Uršulė Žukauskienė, kuri turi puikų vasarnamį ant 106-tos ir Cicero Avenue, irgi gali tą pat padaryti. Įsivaizduokite, kokį gražų paveikslą matai nuvykus jos vasarvietėn net ir šiandien, spalio pabaigoj. Kuomet beveik visos kitos gėlės suglaudė savo lapukus žiemos poilsui, skaisčios raudonos rožės aukštai iškėlė galvutes truputį liudnai sypos atsisveikindamos su pėtunijomis, nasturkomis, gvazdėliais, zinijomis, portulacoms ir kitomis gėlėmis, kurių nesu-skaitomos galybės puošia šią puikų vietą. Tikrai našlaitės, yę nenorėdamos, kad tos rožės paliktų vienos — be draugų — irgi žydi su paskutinėmis vasaros rožėmis.

—Gėlių mylėtoja

me New Yorke. Ir jys įvertinsio švelnią satyrą to nuskurusio valkatos, kurį visi jungia su Chaplino talentu.

—S. Viliutė

Ši patrova labai tinka lengviems pietams. Vietoj tuna žuvies galima vartoti ir kitos rūšies žuvis, pavyzdžiui lašišą (salmon).

2½ šaukštų sviesto
5 šaukštai pieno
1 puodelis druskos
¼ šaukštų pipirų
1 šaukštukas pipirų
3 puodeliai mėsos smotukus supiaustytų bulbių
1 kenas tuna žuvies (16 uncijų) arba apie du puodelius
1 truputį paplaktas kiaušinis

Į pirmą penkių daiktų padaryk baltą padažą dvigubam katile. Nuimk nuo pečiaus, imaišyk kitus pažymėtus daiktus ir gerai sumaišyk. Lai truputį atvėsta ir šaukštu sudek taukuotam keptuvam. Aptepti sutar-pintu sviestu ir kepink 400 laipsnių karštyje apie 20 minučių. Šešios porcijos.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių igyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

(Tęsinys)
Niekio neatsakė. Tik mačiau, kad akys kažki kas užgeso. Priėjo prie lango ir žiūrėjo į gatvę. Sniegulės lakiojo ore. Viena prilipo prie lango, didelem akim pažvelgė į mus snibž-dėdama:

"Žmonij vaikai, ko pykstatės?" — ir ištirpo.

Su ja ištirpo ir mano širdy kilęs priešingumas.

"Alfredai," priėjau prie jo, "kodėl nepamanei, kad aš galiu mylėti ką nors kitą?"

"Kitą?" pakartojo.

"Taip — la'svę."

"Laisvę! Laisvę!" sušuko karštai. "Bet gal ateis valanda," tęsė tyliau, "kad nusibos ta laisvė. Kai gyvenimas blaškys, kai ateis vienuma, gal išgėsis širdies, kuri atjauštų ir mylėtų, rankos, kuri priglaustų ir apgintų, gal pasigesi draugo, bet..."

"Bet jis neateis?" nutraukiau.

"Nekalbėk taip, brangioji. Visada, kada pašauksi, visada ateisiu pas tave."

"Ar taip? — Tai ateik rytoj."

Tyla.

"Maniau... Ak, aš kvailas, kvailas..."

"Ne taip jau kvailas, kaip egoistas. Štai kas! Negana to, kad ši jo dievinama gyvatė įgelia man į ranką. Jis trokšta, kad būtų įgėlusį į širdį. Na, ir kas: tas troškimas įvyko, įvyko..."

Atsirėmiau į stalą ir žiūrėjau į gyvatę, tik pajutau, kad Alfredas mane apkabino.

"Ką pasakei? Mieloji, pakartok. Ką?"

"Ei, profesoriau, darai gėdą universitetui. Stebi gamtą, o nepastebi, kad jau seniai seniai... ji mane įgėlė."

"Gyvatė?" sušnibždėjo.

Linktelėjau galva.

"O palaiminta gyvatė!"

Ir kas po to viso dar drįs tvirtinti, kad vyrai ne egoistai!

Turiu baigti rašyti, nes girdžiu priemenę Alfredas jau kalbasi su tete. Einu jo sutikti...

Kur gėlės nevyysta nuo šalno,

Kur meilė negęsta nuo vėjų šaltų...

Ar užstoši mane nuo šaltų vėjų, Alfredai?

O rytoj Nauji Metai...

(GALAS)

MAISTAS

Veda NINA

Tuna žuvies Kotelėliai

Ši patrova labai tinka lengviems pietams. Vietoj tuna žuvies galima vartoti ir kitos rūšies žuvis, pavyzdžiui lašišą (salmon).

2½ šaukštų sviesto
5 šaukštai pieno
1 puodelis druskos
¼ šaukštų pipirų
1 šaukštukas pipirų
3 puodeliai mėsos smotukus supiaustytų bulbių
1 kenas tuna žuvies (16 uncijų) arba apie du puodelius
1 truputį paplaktas kiaušinis

Į pirmą penkių daiktų padaryk baltą padažą dvigubam katile. Nuimk nuo pečiaus, imaišyk kitus pažymėtus daiktus ir gerai sumaišyk. Lai truputį atvėsta ir šaukštu sudek taukuotam keptuvam. Aptepti sutar-pintu sviestu ir kepink 400 laipsnių karštyje apie 20 minučių. Šešios porcijos.

Dabar Ruduo, Bet Mes Matysim Jaunų Dienų Pavasari

Vėl Pražys Musų Jaunimo Kultūriniai Žiedai

Estelle Rimkiute

Gražio p-lės Fritzi Kranziutės rolė.

Mes visi džiaugiamės linksme, žaliu žydinčiu pavasariu ir lenkiam savo sielas prie žaliuojančių - žydinčių žiedų. Taip, pavasario gamta yra viena iš linksmiausių mūsų gyvenimo dienų ir užtad mes visi džiuguojam sulaukę pavasario.

Bet mes turim ir kitą linksmutį "pavasari". Tai žmogaus jaunystės dienų pavasaris. Šitas jauno žmogaus pavasaris ne vien kad pats linksmas ir žavingas, bet jis sukuria puikiai gražio ir meno rumus ir ten linksmia visus gražių skaisčių meno, muzikos ir dainos darbu.

Mes čikagiečiai Esam Laimingi —

Mes čikagiečiai lietuviai, galim pasigirti, kad mes esame labai laimingi savo gražių, skaisčių ir darbinių jaunimo, kuris, kad ir rudens ar žiemos metu, sukuria mums tą taip linksmą jaunystės dienų pavasari. Gražio, linksmo, dainų, muzikos ir dainų skambantį pavasari, mūsų jaunimas, kuris yra susisijęs su meno ir kultūros organizacijomis, kurias mes paprastai vadinam Chorasais.

VINCENTAS SABALAUSKAS
gyv. 3934 So. California

Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 22 d., 6:45 v. ryto, 1940 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Liet. Šiaulių apskr. Gruzdžių miestely.

Amerikoj išgyveno 35 m. Pailko dideliame nullidime 2 dukteris Constance ir žen-2 Arthur Marion, ir Irene; 2 brolius Frank ir Petrą Sabalauskus, broliene ir jų šeiminę, svogerską Kazimierą Strogas ir jos šeimyną, svogerską Elzbieta Diktora ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Liet. broli.

Kunas pašarvotas J. F. Eudelio kop., 4447 S. Fairfield. Laid. įvyks penkt., spalio 25 d., 2:00 v. p. p. iš kop. bus nulydėtas į Tautiškas kapines.

Visi A. A. Vincento Sabalauskos gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliude liename. Dukterys, Zentas, Broliai, Svogeros ir Giminės. Laid. dir. J. F. Eudelkis, tel. YARDS 1741.

Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dailis

KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

Gėlės Mylimoms Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papiūšimams

URBA GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5300

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Menas ir Liaudis

DR. ERIK BLOMBERG

Studijuojant meno istoriją, lengva pastebėti, kaip dažnai menininkai išskyla tiesiog iš liaudies gelmių, iš vidurinių klasių arba tiesiog iš darbininkų ir valstiečių eilių. Dažniausiai jų jaunystė esti pilna sunkios kovos ir neuzgestančio veržimosi pirmyn. Ta proga visai lengva pateikti vieną kitą porą populiarių pavyzdžių iš švedų meno istorijos. Zornas buvo paprastos kaimietės sūnus ir gana ilgai liemenavo, ganydamas ožkas. Karolis Larsson — vežiko ir tarnaitės vaikas, praleidęs savo tamsią ir aitrų jaunystę mieste tarp tiltų, lanekų čia didžiąją bažnyčią ir stebėjėsis

Juozas Tamas

Pavyduolio Grafo Šarntovo rolė.

Šiuo metu vienas iš tokių chorų, tai "PIRMYN" CHORAS ruošiasi mus žavingai palinksinti su gražia, pilna žavėjiančios muzikos ir dainos operetės "KAI GĖLĖS ŽYDEJO" — "Blossom Time".

Pereitais metais "Pirmyn" choras su vaidinimu šios žavingos operetės pasiekė tos aukštumos, kad mes, kas turėjome progos viską matyti ir girdėti, buvom kuogeriausiai patenkinti ir grįžom namo pilni jausmingų linksmybių. Daugelis iš mūsų sakė: "O kad dar kartą, ir dar kartą 'Pirmyn' choras vaidintų tą puikią operetę 'KAI GĖLĖS ŽYDEJO' ir kad mes galėtum su ja dar geriaus sušipažinti ir pasidžiaugti jos gražiais meniškais vaidais!"

D A B A R

Spalio 27 d., Sokolų salėje, 2342 S. Kedzie Ave., šį sekmadienį, kaip 3 v. po pietų, mes vėl turėsime progą džiaugtis ir gerėtis šiuom puikiu veikalu, "KAI GĖLĖS ŽYDEJO".

K. L-kus.

A. + A.

ONA GUŽAUSKIENE Po tėvais Krasauskaitė gyv. 4948 S. Princeton Ave. Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 23 d., 12:15 val. po pietų, 1940 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Mažeikių apskr., Akmeninės parap., Karpenų km. Amerikoj išgyveno 34 m. Pailko dideliame nullidime 3 dukteris, Josephine, Anna Roth ir Sophie Ward, anukę Patricia Roth, žentus John Roth ir Michael Ward 3 seseris, Kristina ir jos vyrą Vincentą Borus, Agnieszka ir jos vyrą John Borus ir Mortą ir jos vyrą Alphonse Masiulį ir jų šeimynas, svogerską Jurgę Gužauską ir šeimyną ir daug kitų giminių.

Priklaušė prie Zagaričių kl. Kunas pašarvotas J. Ridiko kopl. 3354 S. Halsted St. Laid. įvyks šešt., spalio 26 d. Velionė bus išlydėta iš koplyčios 9 v. ryto.

Visi A. A. Onos Gužauskienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliude liename. Dukterys, Anukė, Žentas, Seserys ir Giminės. Laid. dir. P. J. Ridikas, tel. YARDS 1419.

fantastiškų viduramžių šventųjų Jurgiu, duriančiu letim slibino nasrus. Argi tat nėra išsidėmėta, kad menas, kuris mes laikome aukščiausio la-
vinimo ir grožio pažinimo vaisiumi, gal turėti savo šaknis tokioj puikoj, pilnoj skurdai, nusiminimo aplinkumoj?

Menas yra didelis ir skumų reiškas. Skuristas ir vėnistas žmogus, labiausiai ilgiai ir žio-
gėrio ir gyvenimo džiaugsmo. Meno kūrybą gali išreikšti alkį, kurio jis nekada negalėjo pasotinti tikrovėj, nes jame į-
klumja patyrimą, fantaziją ir kurėjo talentą. Karolis Larsson savo subrendusio amžiaus kuriniuose vaizduoja tėviškę, jos gyvenimą su visa ta šviesa ir laime, kurią jis dar vaikas budamas patyrė.

Bet ar nėra šis meniškias nor-
išreiškimas grynai individualinis reikalas? Ar yra iš tikrų-
jų ką nors sukursi pati liau-
dis?

Taip, yra. Čia daug abejoti netenka, nes individas nėra ko-
kia nors izoliuota dalis, netu-
rinti ryšio su kolektyvu. Bet
kuris atskiras žmogus, reikšda-
mas savo grožio ilgesį ir gyve-
nimo alkį, savaime tampa reiškė-
ju tos aplinkumos, kurioje jis
išaugo, tos masės, kurioje jis
brendo, tos klasės, kurią jis
atstovauja, nors pati šita masė
menui lieka svetima.

Bet jeigu menas yra sociali-
nių reikalų reiškas, tai šitie
reikalai gali reikštis tik kaip
asmeniškai patyrimai ir pergyve-
nimai. Kad galėtų kurti, meni-
ninkas privalo iškovoti sau tam
tikrą kiekį laisvės ir nepriklaus-
omybės, įgyti priemonių savo
asmenybei tobulinti, plėsti savo
pojūčių gyvenimą, giliai su-
prasiti liaudies veržimąsi į švie-
sesnį ir laisvesnį gyvenimą. Ta-
da jis, kurdamas grožį iš savo
įspūdžių, tam tikrą prasme lai-
svų nuo savo asmeninio ilgesio
ir skausmo, ima atstovauti pla-
čiąją visuomenę.

Kalbėdami apie meną, turime
stabilėti ties tais žmonėmis, ku-
riuos vadiname genijais. Stabi-
lėti ties jų ypatinga dyasia, ku-
ri, mums atrodo, gyvena savo
nematomu ir išdidžiu pasauliu,
tik jų talento jėgos dėka tapu-
siu mums jautamu. Pasirodo,
kad jie daugiausia išreiškė di-
džiųjų liudies troškimus, pa-
čius plačiuosius ir giliuosius
socialinius masių reikalus. Už-
uot juos vaizdavo kaip aristo-
kratiškus originalus ir izoliuo-
tas išimtis, mes turime prisim-
inti, jog jų gyvenimą indivi-
dualizmo laikais ir griežto indivi-
dualizmo aplinkumoj, jog jų
istorija rašyta taip pat indivi-
dualisti. Be to, pripažinkime,
jog mes matome ir vertiname
abiejų rūšių — socialinius ir in-
dividualinius — reiškinys visu
pirma sieraui ir atrinktauti, jog,
pagaliau, nepasakodami
prieš dabar vyraujančią ideolo-
giją, negalėsime būti visai laisvi
nuo tos ideologijos nustatytų
kalbos formų.

Kad būtų aiškiau, kas čia tu-
rima galvoje, paimsime porą
meno kurinių, kurie, atrodo,
tarsi patys save sukurė.

Stai — Michelangelo vergai
Florancioj. Jie tēbostovi ir da-
bar kietojo neįkeltamoj akmens
masėj. Žmonij kunai iš dalies
įsmėję ir akmenis. Nžtat jie sun-
kai, su neapsakomu skausmu
verždami, stengiasi išsivaduo-
ti, ištrukti iš tos akmeninės
masės glėbio. Jų veido ir nuo-
go kūno išraiška negėnėjama
ludija jų veržimąsi į gyveni-
mą, į laisvę. Michelangelo iš-
reikia čia ano meto gyvenimo
pojūcius su visu tuometinių
formų ryškumu, su begalinio
patosu, besistengiančių atspa-
laiduoti nuo materialinių ryšių

Socialinių pradų čia čia feoda-
linė kuniakščia ir popiežiaus
valstybės renesanso laikais, kada
buvo prikelta Antikos kultūra
su jos pasaulietiskumu ir žmo-
gaus branginimu, kada geogra-
finiai atradimai ir gamtos mok-
slų pakilimas išlaisvino ekon-
omines ir gamybinės jėgas, ska-
tino prekybinius mainus, kurė nau-
jas lūnes ir didino turtus, kai
tuo pačiu metu platėji liudies
suasulė be jokios atodūros
vis labiau buvo išnaudojama.
Tada fizinis darbas ir jo vaisiai
buvo vertinama gan aukšai.
Bet tuo pačiu metu dirbančiųjų
tarp e kaskart brenėdamos su-
rūkytų to kasdienio darbo
jėgos, kasdienio žemiskų
tyrų, tyrantų, sugautų
autoritetus ir stipriai suvaržy-
to masė buvo stekama tapu-
ti su šiuo šiuo darbu sukurto
gėrybių Reformacija ir sociali-
niai maistai visur sekė naujųjų
laikų pėdsakais. Augantis kapi-
talizmas buvo remiamas religi-
jos ir bažnyčios, tačiau radikā-
liškai religinės srovės stojo
liaudies reikalavimų priešaky.
Michelangelo vergai buvo su-
kurti popiežiaus Juliuso antrojo
paminklui. Kurėjias tą meną
mylėjusį ir despotišką valdovą
suvergino, padarė akmenį ska-
los bėlaiviu. Ir šitos begalinės
pastangos išlaisvinti tapu
simboliu likimo jo paties ir tuo
pačiu visų darbo žmonių.

Jau pačiame kurybos darbe
pasireiškia socialiniai požymiai
ir jų reikšmė. Kurdamas, meni-
ninkas pusiau sąmoningai, pu-
siai nesąmoningai atspalaiduo-
ja nuo stiprių pergyvenimų ku-
ramame veikalė ir tuo pačiu
pasiduoda naujiems dyasios po-
tyriams, naujai išraiškai gyve-
nimo išpuđių, kurie be persto-
jo keičiasi, kurie nuolat tryksta
iš žmonių ir jų visuomenės.
Nauji socialiniai ir techniniai
faktoriai sukuria ir naują ma-
tymo būdą, naujus išpuđius ir
tiesas ir tuo pačiu naują meną,
naują stilių. Tai visų pirma pa-
diecia pereinamos gadyinės me-
nininkus. Kaip Michelangelo su-
kylantis ir pranašiškas paveik-
lų pasaulis sutampa su naujų
šeimos ir visuomenės formų
persilaužimu, su pasikeitimu
tarp feodalinio ir morkantelis-
tinių idealų, taip Rodinas, pran-
cūzų devynioliktojo amžiaus
skulptorius, kilęs iš florentiečių,
keliams amžiams praslinkus pa-
sipriešindamas griežtai klasiinei
formų schemai, pasuko į naują,
aktingą laisvės judėjimą, sukel-
damas naujas kurybines jėgas,
šį kartą jau modernines, pra-
moninės visuomenės rūnuose.

Arba, norėdami dar aiškiau
nušviesti paliestą klausimą,
grįžkime truputį atgal prie ki-
to garsaus menininko, kuris ba-
loko tapyboje užima tokią pat
vietą, kokią Michelangelo užė-
mė skulptūroje, ir iš dalies su-
vaidino tokią pat vaidmenį.

XVI amžiaus Olandijoj tarp
daugybės ramaus gyvenimo,
gamtos vaizdų, architektūros ir
vidinio gyvenimo tapytojų, ku-
rie žavėdamiesi vaizdavo vaisi-
gali žemės paviršių su jo įvai-
riais paviršiais ir vaisiais,
piešė gyvenamuosius namus,
skanumynais apkrautus stalus
ir puošniai apsirėngusius žmo-
nes, jų gražiai įrengtus kamba-
rius; tarp jų, kurie savo įgudu-
stais teptukais piešė smulkiai
miesčionišką pasitenkinimą, at-
sirado religingas, kentėjimų pil-
nas tapytojas, šis naujasis tapy-
tojas paverčia iki tol buvusį tik-
rą, solidų, gerai pažįstamą kas-
dieninį pasaulį, visą šią saulėtą
kaimo idilią ir audrą jūroje su
giliomis žėrinčiomis spalvomis
kažkuo paslaptingą, neatspēja-
mu, viską apgaubia mistiniu,
šviesiai tamsiu ruku, kuriame
kasdieniniai žmonės susimaišo
su biblijos šventaisiais, ir Am-
sterdamo ar Laideno žydų —
ir šiaip piliečių namai tarsi tampa
Jeruzalės šventyklomis. Nesun-
ku atspėti, jog čia kalbama apie
Rembrandtą.

Rembrandtas buvo maluni-
ninko sūnus, gimes malune ir
kurį laiką piešė malune. Reikia
pasakyti, kad malunai daugiau
negu kada nors kita buvo bu-
dingo ano meto Olandijos land-
saffo elementai. Olandija tada
gyveno savo didybės laikus, ir
septynioliktasis amžius, kuriame
teko gyventi ir dirbti šiam
didžiam menininkui, buvo va-
dinamas klasiškuoju malunų
simtmečiu. Vėjo ir vandens jė-
gos varomi malunai buvo svar-
bios produkcijos priemonės pre-
kių gamyboj, plečiančios preky-
bą ir didinančios šalies turtus.
Tie turtai, tas prekių pertek-
lius, tas augantis lėgų piltimas
ir pasaulinė ekspansija, kuri se-
kė Olandijai, išgalėjus jūroje,
atsispaiddi Rembrandto judrios,
pilnos pasitkėjimo ir puošnu-
mo jaunystės ir subrendusio
amžiaus kuriniuose. Budamas
vidutinių metų vyriš Amsterda-
me, jis vedė iš patricijų šeimos
sau žmoną, buvo turtingas, gar-
sus paskutinės mados portretų
tapytojas, turėjo rinkinius įvai-
rių meno kurinių, drabužių ir
ginklų, sugabentų į Amsterdamą
laivais iš rytų Indijos ir kitų
pasaulio kampų. Tačiau ne-
trūkus jis netekė visko: žmo-
nos, turto, socialinės padėties ir
menininko garbės. Mirė jis
skurde, visų apleistas ir užmirš-
tas. Paniekintas jis buvo senat-
vėj, kada jo menas turėjo dau-
giausia jėgos ir šilimos. Jo nu-
piešti brangūs rytiški drabu-
žiai, papuošalai ar ginklai atro-
do tarsi dematerializuoti, paver-
sti žibantų aukso ir purpuro
spalvų atspindžiu. Tai, kas pa-
saulietiška, jo paveikluose pra-
dingsta, lieka tik religinė dra-
ma, teikianti mums nepaprastai
didelį įspūdį, nors religijai ir
bažnytiniam menui mes ir bu-
tume svetimi ar abejingi. Visa,
kas išoriška ir neesminga, jo
kuriniuose atidedama į šalį, o
paliekama tik tai, kas giliausiai
žmoniška: meilė, kentėjimas,
gerasirdiskumas. Savo vaizdams
jis pasirenka jausmo pilnus bib-
lijos motyvus: Jokubo palaimi-
nimą, aklaįjį Tobiją, prarastąjį
sūnų ir Kristų užtarytoją, bet
be visų tradicijų ir ritualinių
bruožų.

Rembrandto Kristus yra žmo-
gus, pilnas užuojautos ir geru-
mo, kurio modeliu buvo jo pa-
ties sūnus Titas. Jo žmogiškoji
religija yra tam tikros ryšies
socialinis panteizmas, giminių
gas tuo metu gyvenusio filisofo
Spinozos pažiūromis. Rem-
brandto religinis menas skelbia
lygybės ir brolybės mokslą su
tuo paprastumu ir didingumu,
su kuriuo evangelijoj iškelia-
mas žmogus. Kristaus pamoke-
lai prapyla jam neturtinųjų,
prispaustųjų ir skurstančiųjų
kalbą prieš turtinguosius, prieš
savanaudi egoizmą, prieš fari-
ziejus ir mokytojus, netekusius
drąsos. Rembrandto pasirinktos
tamsios ir šviesios spalvos bu-
vo ne tik meninio vaizdavimo
priemonės, bet ir socialiniai
simboliai, vaizduoją amžiną
veržimąsi iš tamsos į šviesą, ne-
pajaujamą kovą tarp tamsos ir
šviesos. Pats pasidaręs beturtis
ir skurdžius, netekęs visko, bet
nepraradęs gilaus žmoniškumo,
jis sugebėjo savo kuriniuose iš-
reikšti savo likimą ir dyasia,
tuo pačiu atstovaujančią visus

Rembrandtas buvo maluni-
ninko sūnus, gimes malune ir
kurį laiką piešė malune. Reikia
pasakyti, kad malunai daugiau
negu kada nors kita buvo bu-
dingo ano meto Olandijos land-
saffo elementai. Olandija tada
gyveno savo didybės laikus, ir
septynioliktasis amžius, kuriame
teko gyventi ir dirbti šiam
didžiam menininkui, buvo va-
dinamas klasiškuoju malunų
simtmečiu. Vėjo ir vandens jė-
gos varomi malunai buvo svar-
bios produkcijos priemonės pre-
kių gamyboj, plečiančios preky-
bą ir didinančios šalies turtus.
Tie turtai, tas prekių pertek-
lius, tas augantis lėgų piltimas
ir pasaulinė ekspansija, kuri se-
kė Olandijai, išgalėjus jūroje,
atsispaiddi Rembrandto judrios,
pilnos pasitkėjimo ir puošnu-
mo jaunystės ir subrendusio
amžiaus kuriniuose. Budamas
vidutinių metų vyriš Amsterda-
me, jis vedė iš patricijų šeimos
sau žmoną, buvo turtingas, gar-
sus paskutinės mados portretų
tapytojas, turėjo rinkinius įvai-
rių meno kurinių, drabužių ir
ginklų, sugabentų į Amsterdamą
laivais iš rytų Indijos ir kitų
pasaulio kampų. Tačiau ne-
trūkus jis netekė visko: žmo-
nos, turto, socialinės padėties ir
menininko garbės. Mirė jis
skurde, visų apleistas ir užmirš-
tas. Paniekintas jis buvo senat-
vėj, kada jo menas turėjo dau-
giausia jėgos ir šilimos. Jo nu-
piešti brangūs rytiški drabu-
žiai, papuošalai ar ginklai atro-
do tarsi dematerializuoti, paver-
sti žibantų aukso ir purpuro
spalvų atspindžiu. Tai, kas pa-
saulietiška, jo paveikluose pra-
dingsta, lieka tik religinė dra-
ma, teikianti mums nepaprastai
didelį įspūdį, nors religijai ir
bažnytiniam menui mes ir bu-
tume svetimi ar abejingi. Visa,
kas išoriška ir neesminga, jo
kuriniuose atidedama į šalį, o
paliekama tik tai, kas giliausiai
žmoniška: meilė, kentėjimas,
gerasirdiskumas. Savo vaizdams
jis pasirenka jausmo pilnus bib-
lijos motyvus: Jokubo palaimi-
nimą, aklaįjį Tobiją, prarastąjį
sūnų ir Kristų užtarytoją, bet
be visų tradicijų ir ritualinių
bruožų.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS

"REIKIA DARBININKŲ"

Lietuviai taipgi perka ir parduoda
ir progas sužinoti tikrai per

NAUJIENAS

1780 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

MERGINA TARPE 18-30, abel-
nam namų darbu. Gyvenimas vie-
toj. Nuo \$7 iki \$8. Rogers Park
1541.

MOTINAI PADEJEJA, namų dar-
bui ir pagelbėti prie kuditio. Virti
ir skalbti. Nuosavas kambarys. Pa-
tyrimas nereikalaujamas. \$7. Šau-
kite tarpe 12 ir 3 dienos: Winnetka
4259.

REIKALINGA MERGINA mokin-
tis abelų vaistinės darbu. Gera
proga išmokyti gerą darbą. Atsiau-
kite J. P. Rakščio vaistinėje rytai.
1900 So. Halsted St.

REIKALINGA VEITERKA. Paty-
rimas nebūtinai reikalingas. Valan-
dos nuo 4 iki 10 v. v. Turi kalbėti
lietuviškai. 6912½ S. Western Ave.

PATYRUSI MOTERIS, abelnam
namų darbu. Reik virti. Nuosavas
kambarys, maža šeima. Gera namai.
Motina dirba. CANal 1157. Šaukite
prieš 6 val. vak.

PATYRĖ OPERATORS, binders,
dirbti prie žiurų. Le Nore Gar-
ments, Inc., 325 W. Adams St.

SUSIRINKIMAI

Chicago Lietuvos Suvalkiečių su-
sirinkimas įvyks spalio 24 d., 7:30
val. vakaro po antrą 4418 So.
Western Ave. Prašom visų atsilan-
kyti.
A. G. Sekr.

alkstančius ir ilgėsio slėgiams.

Gal atrodyti keista ir nesu-
prantama, kad nykstantis ir nesu-
gimstantis, religinis ir socialinis
menas, kaip Rembrandtas arba
Michelangelo, atsistoja pačioje
materialinės kultūros viršūnėje
ir tuo pačiu reiškia protestą
prieš turtą ir esamą buklę. Bet
jeigu pasiremsime Hegelio ar
Markso pažiūromis i istoriją,
kaip i dialektinį kovojančių jė-
gų keitimąsi, kur kiekviena kul-
tura ar viešpatuojanti klasė tu-
ri užleisti savo vietą naujai, jo-
je atsiradusiai subrendusiai, vi-
sa tai bus nekeista ir supran-
tama. Tuo pačiu metu, kai me-
nininkai ardo nusistovėjusias
kultūros formų sienas, stengda-
miesi jas išplėsti ir atnaujinti,
jie realizuoja savo kuriniuose
tai, ko žmonės trokšta.

Tačiau mums yra žinomi lai-
kotarpiai, kada menas ne šito-
kių būdų atspindi tuos nyks-
tančius ir gimstančius elemen-
tus; kada jis remiasi harmoni-
ja ir esamomis formomis. Čia
tenka atsigręžti i klasiškąją
graikų skulptūrą ir statybos
meną, i jaunąjį renesansą ir
naująjį klasicizmą. Tų laikotar-
pių menas priklausė kylančiai
kulturai naujai stabilizuotos vi-
suomenės, atsiradusios po socia-
linio ir ekonominio perversmo.
Antikos kultura rėmėsi vergais,
bet ji visiems kitiems žmonių
sluoksniams leido dalyvauti
grožio kulte, sukūrė religinį gy-
venimo stilių, tikrai visuomeni-
nį meną. Taip pat ir gotika su
savo amatininkiška dyasia, su
glaudžiu bendradarbiavimu sta-
tant bažnyčias, padarė meną
tam tikrą prasme liaudišką ir
kolektyvų. Vėlesnis vadinamojo
kapitalistinio pasaulio menas
buvo individualistinis ir be sti-
liaus, jis vis labiau atspalaido-
vo nuo bendrojo socialinio gy-
venimo, nuo kasdieninių reika-
lų ir rūpesčių ir pasidarė priva-
tus artistų, mecenatų ir meno
pirklių dalykas. Tik vėlesniais
laikais pastebimas meno grįž-
imas prie glaudesnio kontakto
su visuomenės gyvenimu, ir tai
sudaro naują stiliaus metmenis.

Gal but, dabar vertėtų stap-
telėti ties klausimu, kokių būdų
"vaizduojamasis menas" įgijo
sau vardą. Jis vaizduoja paveik-
luose mūsų istoriją ne tik iš-
viršinėmis datomis, kurioms pa-
vaizduoti dažnai piešiami popu-
liarūs, bet mažai meniškai istori-
niai paveikslai, o visais, akis
patraukiančiais vaizdais, kurie
žiūrovą tobulina ir gražina, ki-
taip sakant, jį aukėja. Menas
žmogų samonina, skatina ji-
(Būs daugiau)

SITUATION WANTED
Iesko Darbo

PAIESKAU DARBO. Esu patyręs
penteris ir dekoratorius. Darbą at-
lieku gerai ir pigiai. J. Augaitis,
1608 So. 50th Ave., Tel. CICERO
2633.

MOTERIS IESKO DARBO restor-
ane arba namuose. Daug metų pa-
tyrimas. Box 2426, 1739 So. Halsted
St.

HELP WANTED-MALE-FEMALE
Darbininkų-Darbininkų Reikia

TURIME GERIAUSIUS DARBUS
visokiems darbininkams: viešbu-
čiuose, restoranuose, istaigose. Ge-
ros algos, darbai pastovūs.
MODERN HOTEL BUREAU
879 N. State St.

HELP WANTED-MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA PATYRUSIO darbininko
prie farmos, apsimti dirbti mėne-
sinėmis arba metinėmis sąlygomis.
vedes ar nevedes, gerų papročių.
Girtuokliai neatsisaukite. Box 2424.
1739 So. Halsted St., Chicago.

REIKIA PATYRUSIO darbininko
abelnam ukiu darbu. Tik 2 mel-
žiamos karvės, kiti galvijai skerdū-
mū. Pastovus darbas per istius
metus. \$35 mėnesiui. 60 mylių nuo
Chicago. Justin Genis, Richmond,
Ill. Tel. Richmond 551.

REIKIA PATYRUSIO krauciaus
prie furkaučių. Charles Krauskas,
2643 W. 71 St., Hemlock 6573.

SALESMANAI, gera proga pa-
daryti gerą gyvenimą, pardavinė-
jant cigarus. Dovanos. 1427 So. Hal-
sted St.

PARDAVINEKITE aukštos ru-
šies 5c union gamybos cigarus. Do-
vanos dykai. Alga arba nuosimtis.
1835 Milwaukee Ave.

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimai

GAMINKITE DIRBTINAS GE-
LES, Fiber, Chenilles, vielos, lapai
ir peps gaunami pas Real Art, 327
West Adams.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNAS SU 4 KAMBARIAIS
užpakaly. Naujai išdekoruota. Gera
kampinė vieta. Renda nebrangi

DAR NĖRA PERVĖLU UZSIRAŠYTI DRAFT-TUI, BET REIKIA SKUBĖTI

Jau Valdžia Ruošiasi Numerius Traukti

— Sekite "Naujienas" —

Vyrai tarp 21 ir 36 metų, kurie neužsiregistravo draftui per eilą savaitę, išvengs bausmės, jei savo valia praneš apie tai ir užsiregistruos vietinėse tarybose pirmą dieną po Washingtono ištraukos liosus.

Numerius trauks tarp spalio 25 ir lapkričio 2 dienos. Tie kurie neužsiregistruos ir iki to laiko, jau bus baudžiami 5 metais kalėjimo, \$10,000, arba abiejoms bausmėms. Clarence A. Dykstra, vyriausiasis privertėjas karinės tarnybos direktorius įsakė vietinėms taryboms nedaryti jokių išimčių tiems, kurie pavėlavo registraciją.

Žino nusidavėlių triksus.

Tuo pačiu laiku taryboms išsiuntinėta tol mesai nurodymai ir instrukcijos kurių laikysis sprendžiant vyrų tinkamumą tarnybai. Kadangi iš senovės, visam pasauliui, buvo ir yra vyrų, kurie sugalvoja įvairių "triksų" išvengti draftavimo, daktarams išsiuntinėta knyga nurodanti kaip atspėti visi iki šiol žinomi apgaudinėjimai ir apšmetimai. Tas reikšias, kad šių laikų vyrai turės arba sugalvoti naujus niekam nežinamus triksus arba pasivesti drafto tarybos valiai ir daktaro steroskopui.

Ko reikia laukiam.

Daktarai svarbiausiai žiūrės, kad registrantai gerai mato, girdi, turi tvirtą širdį, gali reikalingi prisijungti pėkšti keliauti, ir, kad turi užtektinai intelektualinio supratimo išpildyti karinius manevrus.

Nurodoma, kad egzaminuojant, daktarai susitikis ne tik su tokiais kurie nudaus nesveikus esant, bet taip pat tokiais, kurie tikrai nėra sveiki, bet patriotinio jausmo vedami bandys sveikus nudausti.

Kada šauks.

Vyrai egzaminams bus šaukiami po to kaip jie gaus tam tikras anketas su įvairiais klausimais. O anketo bus siunčiamos pagal liosų eilę.

Sekite "Naujienas".

Sekantį savaitę, kaip tik viskas bus galutinai sutvarkyta, "Naujienos" paskelbs pilną vietinių tarybų sąrašą, ir kokių vardus bei precinkus jos apima — sąrašą su adresais, nes registrantai turės ten kreiptis sužinoti savo numerį.

Penki Metai Kalėjimo Johnsonui

Chicago "gemblerių karalius" William R. Johnson vakar buvo nuteistas kalėti penkis metus už nesumokėjamą valdžiai \$1,887,664 income taxus. Panašias bausmes gavo ir penki kiti asmenys, kurie pagalbėjo Johnsonui nuo taxų išsisukti.

Kaip ir Capone, taip ir Johnson'as buvo suimtas už income taxus, nes jo "stambiusius" nusikaltimus, kaip varyną pinigų lošimo biznio, buvo sunku įrodyti.

Traukinys Užmušė Šoferį

Prie Vincennes ir 102-tros Rock Island geležkelio traukinys vakar rytą užmušė John Masothą, 40 metų chigietį, tarnaujantį už šoferį vienai Chicago departamentinei krautuveli. Velionis gyveno adresu 106th ir Parkside avenue.

Rooseveltas Atvyks į Illinois Valstiją Kalbai

Willkie Išvyko į Rytus; Pasmerkė Prezidentą už "Prižadų Nesilaikymą".

Illinois valstijos demokratų vakar apsidžiaugė ir tisiog šokti norėjo, kai sužinojo, kad prezidentas Rooseveltas rengiasi aplankyti valstiją ir čia pasakyti rinkiminę kalbą.

Jis atvyks ateinančią savaitę, bet diena dar nėra nustatyta.

F. D. R. "Nepanaikino Bedarbės".

Po trumpo vizito Chicagoj Wendell Willkie — republikonų kandidatas į prezidentus — išvyko į rytines valstijas. Kalbėdamas Chicago stadione užvakar vakare, jisai kaltino ir smarkiai prezidentą Rooseveltą už "prižadų nepildymą". Jis žadėjo žmonėms geresnį rytojų, bet jo nesuteikė; žadėjo pramonę atgaivinti — bet to nepadarė; žadėjo taksus numušti — bet ir to nepadarė.

Apie ką Rooseveltas kalbės, dar nežinia. Vakare vakare ir jisai pradėjo paskutinį etapą rinkiminės kampanijos su radio kalba Philadelphiaj. Per ateinančias kelias dienas jis pasakys dar keturias ar penkias kalbas, atremdamas Willkie užmetimus, ir nurodymams savo programą ateinančioms rinkimams metams.

Baus Už Klaušinius Willkie'ui.

Teisman yra patrauktas 53 metų chigietis Charles Mulrain, kuris užvakar vakare LaSalle stotyje klaušiniams apmėtė republikonų kandidatą Willkie ir jo palydovus. Miesto teisėjas Harold O'Connell paskyrė jam \$125 kauciją ir atidėjo bylą iki rytdienos.

Mulrain, sako, buvo įsigėres. Jis vėliau Willkie'o ir kitų nukentėjusių viešai atsiprašė.

Simano Daukanto Draugija Minės 47 Metų Sukaktį

Dovanos nariais, kurie neėmė pašalpos

Simano Daukanto Draugija rengiasi minėti savo 47 metines ateiinančią sekmadienį, spalio 27 d. surengdama balių su programa Lietuvių Auditorijoje, Biid-georte.

Baliaus metu bus pagerbti visi tie nariai, kurie per paskutinius 12, 24 ir 36 metus neėmė pašalpos. Tokių narių yra apie dešimtis. Kiekvienas galės pasiskirti sau sulig noro garbės dovaną, kurios leis pasidengs draugija.

Susirinkime, kuris įvyko spalio 6 d., išrinkta baliaus darbininkai. Taip nutarta paraginti visus narius be išimties pasidaryti balius surengiant taip, kad jis pavyktų visais atžvilgiais.

Tie nariai, kurie negavo pakvietimų paštu, prašomi atskreipti į valdybą ir priduoti savo tikruosius antrašus. Jiems bus priduta ir tikėtai baliut, nes sulig nutarimo jame turi dalyvauti visi. Baltus prasides 4:30 val. p. p. —P. K.

GARY, Ind. — Wendell Willkie kalba plieno liejyklų darbininkams.

MIRĖ KOTRYNA UVICKIENĖ

Daug dirbo Susivienijime. — Bus palaidota Omahoj, kur išgyveno daug metų. — Kunas liko išgabentas vakar. — Laidotuvės įvyks šeštadienį.

Vakar rytą staiga pasimirė Kotryna Uvickienė, pasižymėjusi veikėja. Ji ypač daug veikė Susivienijime. Pastaruoju laiku dėl senatvės (ji buvo 74 metų amžiaus) mažai kur besisirodydavo. Gyveno drauge su dukteria Agnes, kuri yra fizinės kultūros instruktorė.

Į Chicago gyventi persikėlė pernai liepos mėnėsi. Iki to laiko per daugelį metų (su poros metų pertrauka) ji gyveno Omaha, Neb. Ten ji visą laiką dalyvavo pažangiam judėjime, o ypač daug veikė Susivienijime. Iš to miesto kuopos valdybos pasitraukė tik išvažiudama į Chicago pas dukterį.

Velionė buvo kilusi iš Alytaus parapijos. 1914 m. pasimirė jos vyras ir liko palaidotas Omahoj. Kadangi jos pagėdavimas buvo išsėtis amžinai tose pat kapinėse, tai vakar jos kūnas liko išvežtas į Omahą. Laidotuvės įvyks šeštadienį.

Velionė paliko du sunus ir vieną dukterį, butent, advokatą J. Uvick'ą (Detroit, Mich.), atletikos instruktorių Vinčą Uvick'ą (Long Beach, Cal.) ir dukterį Agnė, kuri mokytojaus Chicagoje.

Suvalkiečiai Linksmis Lapkričio 3 d.

Choro pirmas pasirodymas

Neįsiaiš suorganizuotas Suvalkiečių Draugijos choras ruošiasi priėmimo vakarą, lapkričio 3 d., Marquette salėje, 6908 S. Western Ave. Pradžią 3 val. p. p., įžanga 25 centai.

Yra tikrai malonu matyti kaip darbo imasi visi nariai. Mokinasi naujų dainų ir rengia įvairias kitas įvairenybes. Jau kas kas, bet suvalkiečiai tai negali praleisti neapsilinkę šiame vakare. Pasilinksminime taip, kaip tik suvalkiečiai moka.

Želniutė mokina

Programoje, sako, bus viešnia iš New Yorko, fermerių grupė, ir juokdariai. Bus ir šokių kontestas, kuriame geriausiai pašokusių gaus dovanas. Chorui vadovauja Genevieve

Janitorių Masinis Mitingas Už Rooseveltą

Įvyks Spalių 29.

Spalių 29 d., Garfield Parke įvyks didžiulis masinis mitingas Roosevelto kandidatus naudai, kurį rengia Garfield Park Lietuvių Vyrų ir Moterų Pasaulo Klubų narių būrelis.

Mitingas įvyks virš Napolio restorano, adresu 3938 W. 5th avenue, 7-tą valandą vakare. Kalbės teisėjas John T. Zuris ir keli kiti žymūs kalbėtojai.

Visi Klubų nariai ir šios apylinkės lietuviai yra prašomi būtinai mitinge dalyvauti. Dalykas yra labai svarbus, nes rinkimų diena jau netoli. J. W.

Gimimai Chicagoj

(Informacijos gautos iš gimimų rekordų Chicago miesto Sveikatos Departamente.)

GRISH, Dorothy, 502 West 45th Street, gimė spalio 11, tėvai: Raymond ir Bernice.

NOVICKI, Joseph B. Jr., 716 West 21st Street, gimė spalio 15, tėvai: Joseph ir Anastasia.

Milionierius Subankrotavo

Buvęs chigietis, milijonierius Harold C. Strotz vakar pasidavė bankrotui Los Angeles, Cal., federaliame teisme. Jis sako, kad skolų turi apie \$1,880,000, o turto tik vieną automobilį, apie \$550 vertės.

Strotz buvo įpėdinis garsaus tabako fabrikanto Charles N. Strotz, ir Chicagoj vienu laiku varė platų brokerio bižnį.

Želniutė ir jo praktikos vyksta penktadienį vakarą, 7:30, M. salėje, 2346 West 69th St.

Ona Svormickienė, Korespondentė.

"KAI"

GELES ŽYDĖJO

(BLOSSOM TIME)

Stato

PIRMYN CHORAS

SPALIŲ 27

skelbimai Naujienose duoda nauda dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Nušovė Advokatą Prie 35-tos ir Halsted

Apiplėšė taksi šoferį

Prie 35-tos ir Halsted gatvių kampo naktį iš antradienio į trečiadienį policistas nušovė chigietį advokatą, kuris dėl nežinomų priežasčių apiplėšė taksi šoferį.

Nušautasis buvo Roland J. Klingler, nuo 5826 Wayne avenue.

Atėmė \$5.00

Užvakar naktį Klingler pasišaukė taksi prie Blackstone viešbučio. Atsiliepė šoferis Arvid Stark, nuo 7923 Parnell avenue, ir jam Klingler įsakė važiuoti adresu 7246 University avenue. Kai taksi ten nuvažiojo, Klingler išsitraukė automatišką revolvėrį, pagrasino šoferį nušauti ir atėmė \$5.00.

Po to Klingler įsakė Stark'ui važiuoti į šiaurę. Bet pasiekęs 35-tą ir Halsted, šoferis iššoko iš automobilio ir ėmė šauktis pagalbos. Atsiliepė policistas Michael Delarue, kuris tuo metu jau važiojo namo, užbaigęs dienos tarnybą. Jis puolė prie Klinglerio bandydamas paveržti iš jo rankų revolvėrį, besitęsiant ginklas šovė ir užmušė advokatą vietoj.

Šoferis ir policistas pasakoją, kad Klingleris atrodė apkvaišęs, ir vagiliui nebuvo panašus nei iš tolo.

Naudokitės "Naujienų" Informacijų Biuru

Teikia žinias apie parengimus.

"Naujienos" įsteigė Lietuviškų Parengimų Informacijų Biurą. Draugijos, Klubių ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienoms" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai pirmam samdomo svetainių, pradžioje kreiptis į "Naujienas" kad nesudurti su kitais parengimais ir išvengti nepageidaujamų konkurencijos. Ši patarnavimą "Naujienos" teikia nemokamai.

Už melagingą gaisro alarimą ugniagesių departamentui \$100 pabaudos užsimokėjo 39 metų Adolph Heckman, nuo 4314 Fullerton avenue. Gaisrininkai atvižiavo gaisro gėsimtį, bet jo nerado.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Prašom Atsiimti "Auto. Blitzkriego" Dovanas!

Patikrinkite Savo Numerius!

"Naujienų" "Automobilių Blitzkriego" piknike žemiau parduoti numeriai gavo dovanas, bet iki šiolie dar niekas jų neatsiėmė.

Šiuomi dar kartą pakartoja numerius, kurie gavo dovanas ir jeigu kuris per 5 dienas neatsiims, tai reikala skaitysime užbaigtu ir dovaną sugrąžinsime krautuvėms:

Num. 1666—Gauna labai gražų "clothes hamper".

Num. 542—Gauna Silver Serving Set.

Num. 4064—Binoculars.

Num. 3226—Monkey Doll.

Num. 1272—Perculator.

Num. 2734—Carpet Sweeper.

Num. 2013—Wrist Watch.

Num. 2430—Pen and Pencil.

Num. 4039—Pusei metų "Naujienos".

Num. 2788—Silver Serving Set.

Veikia Republikonai, Veikia Demokratai, Veikia Komunistai

Roselando Lietuvių Politikierių Tarpe

ROSELAND. — Kiek girdėti, republikonai, kuriems, sako, vadovauja Paul Barsheak, V. Kristopaitis ir kiti, rengiasi surengti masinį susirinkimą republikonų partijos kandidatų naudai.

Antanas Jucius atsisaukė lietuvių-demokratų susirinkti pas jį, žadėdamas sutverti Demokratų klubą, ir surengti masinį susirinkimą.

Roselando Lietuvių Politikerių klubas 9 warde yra "okupuotas" komunistų. Klubičiai mėgino komunistams išskirti šposą, ir priešais jų norą nutarė klubo susirinkime surengti masinį susirinkimą ir už Demokratų partiją paagituoti.

Tie Komunistai

Masinio susirinkimo surengimas buvo pavestas egzekutyviam komitetui, o tas komitetas klubo nutarimą pasiuntė į gurbą. Mat, į tą komitetą yra išrinkti svarbieji Stalino garbintojai Roselande, Jukelis, Stalnis, P. Petronis, na, ir kaip jie daleis tokį dalyką klubiui įvykinti, kaip viešai agituoti už Demokratų partiją, kada komunistų partiją reikia reklamuoti?

S. Dombro

Steponas Dombro, senas Demokratų darbuotojas, Roselande labai nepatenkintas kai kuriais demokratų klube, kad jie susidėjo su komunistais ir išėjo prieš juos masinio susirinkimo surengimo darbe. S. Dombro sako, kad jei ne klubas būtų nutaręs rengti masinį susirinkimą, tai jisai vienas būtų surengęs, kaip kad jisai yra padaręs kelis kartus praėjus.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Kohn Geras "Naujienų" Rėmėjas

Max Kohn turi Wholesale ir Retail cigarų, cigaretų, rusiškų gilzų ir tabako sandėli, po adresu 1728 S. Halsted St. Kas mėgsta patys pasidaryti cigaretes, čia gali gauti labai gerą rusišką tabaką. O ir cigarus parduoda Wholesale kainai. T. R.

VAKAR CHICAGOJE

● Cecil De Mille, garsus filmų direktorius, vakar viešėdamas Chicagoj pareiškė, kad jis yra gavęs pasiūlymą Chicago apylinkėse įrengti studijas filmams gaminti. Jam yra siuluoma tam fikslui 21-nas akrais žemės. Jis ir grupė artistų čia atvyko naujo De Mille filmo, "Northwest Mounted Police", premjerai įvykav State-Lake ir Chicago teatruose.

● Užrakintoj lavatorijoj gaisrino stotyje ties 7951 Addison street, vakar buvo atrastas negyvas stoties savininkas, Herman Klees, 66 metų amžiaus chigietis. Atrodo, kad jis buvo mirtinai sumuštas. Motyvas nežinomas. Policija spėja, kad piktadariai nebuvo vagys, nes velionio rubuose buvo apie \$26 pinigais. Klees gyveno adresu 3808 Olcott avenue.

● Policija vakar ir užvakar suėmė dar šešis chigietius už važinėjimą su automobiliais, kurie neįuri "muflerių" ir kėlė nepaprastai didelį klegesį.

● Į Jungtinių Valstijų ginclavimo tarybą Washington, aviacijos skyriaus viršininku buvo paskirtas Merrill C. Meigs, Chicago dienraščio Herald-American leidėjas. Jis pradės pareigas eiti lapkričio 1 d.

● Nukritęs nuo kopėčių American Shop Building Company jarduose, prie 101st ir Calumet River, mirtinai susižeidė 20 metų darbininkas, William Benkovich, 9948 Avenue L.

● Hines ligoninėje mirė miesto darbininkas Henry Heilen, 45 metų amžiaus, nuo 3945 Palmer street. Pereitą pirmadienį pasibaigė arklis, kurį velionis turėjo įsikinkęs į vežimą ir jį numetė į gatvę, sunkiai sužeisdamas.

● Berukydamas pypkę lovcj užmigo ir mirtinai apdegė 83 metų chigietis Harry Dietz. Jis gyveno adresu 3932 North Bell avenue, kur nelaimė įvyko.

Rado Kudikį Sumuštą, Pririštą Prie Lovos

Maywoodo policija vakar suėmė du jaunus maywoodiečius, ir apkaltino juos žiauriu elgesiu su 7 metų dukterim. Mergaitė buvo atrasta labai skaudžiai sumušta diržu, ir prirakinta prie lovos.

Suimtieji yra Harold Peterson ir jo žmona Marie, abu 33 metų amžiaus. Jie gyvena adresu 400 N. Eighth Ave., Maywoode.

Diena Iš Dienos

išsiėmė Leidimus edytoms (Chicagoj)

Carole Priorenno, 27, su Stefanie Nedvar, 23

Casimir Balicki, 27, su Helen Wilk, 26

Carl Matthews, 42, su Mary Roles, 39

Bruno Bakutis, 26, su Ann Janulis, 23

Wilfred Schacht, 23, su Mildred Washko, 20

Anton Jasutis, 24, su Sandra Adams, 20

Leonard Rhein, 27, su Emily Druktenis, 27

Jerry Hobub, 22, su Mildred Strelecky, 22

Gavo Perskiras
Catherine Tanke nuo Frederick Tanke.
Frances Rupslauk nuo John Rupslauk